

Utbildningsutskottets betänkande 2025/26:UbU24

Förbättrat stöd i skolan

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i skollagen. Lagändringarna syftar till att förbättra stödet i skolan.

De ändringar som föreslås innebär bl.a. att det ska förtydligas i skollagen att alla barn och elever i undervisningen ska ges ledning och stimulans i syfte att de ska kunna följa undervisningen. Ändringarna innebär också att regleringen av garantin för tidiga stödinsatser och extra anpassningar ska avskaffas. I stället ska det genomföras standardiserade tester i början av höstterminen i vissa årskurser för att kunna identifiera elever med stödbehov. Elever ska ges stödundervisning i ett tidigt skede i de obligatoriska skolformerna, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik. Vidare föreslås ändrade bestämmelser om särskilt stöd. Ansvarig lärare eller mentor ska anmäla till rektorn om en elevs behov av särskilt stöd behöver utredas, och ett sådant behov ska utredas tidigare än i dag. Det föreslås också att lärare inom kommunal vuxenutbildning ska ha tillgång till eller möjlighet till samråd med personal med specialpedagogisk kompetens.

Ändringarna i skollagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2028.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet finns 13 reservationer (S, V, C, MP).

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:195 Förbättrat stöd i skolan.

16 yrkanden i följdmotioner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Propositionens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden.....	7
Regeringens lagförslag	7
Utskottets ställningstagande.....	23
Övergripande om stödssystemet i skola och kommunal vuxenutbildning.....	24
Utskottets ställningstagande.....	32
Särskilt om standardiserade tester och stödundervisning	34
Utskottets ställningstagande.....	37
Reservationer	39
1. Regeringens lagförslag, punkt 1 (V, C)	39
2. Stödet till eleverna i skolan, punkt 2 (S).....	39
3. Stödet till eleverna i skolan, punkt 2 (V).....	40
4. Stödet till eleverna i skolan, punkt 2 (MP)	41
5. Stödet till eleverna inom kommunal vuxenutbildning, punkt 3 (S, V, MP).....	42
6. Tillgången till behöriga lärare, speciallärare och specialpedagoger, punkt 4 (C).....	42
7. Tillgången till behöriga lärare, speciallärare och specialpedagoger, punkt 4 (MP)	43
8. Finansieringen av regeringens förslag, punkt 5 (S, V)	44
9. Finansieringen av regeringens förslag, punkt 5 (MP).....	44
10. Genomförande av standardiserade tester, punkt 6 (C).....	45
11. Genomförande av standardiserade tester, punkt 6 (MP).....	46
12. Genomförande av stödundervisning, punkt 7 (V).....	46
13. Genomförande av stödundervisning, punkt 7 (C).....	47
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	49
Propositionen	49
Följdmotionerna	49
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	51

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Regeringens lagförslag

1. Regeringens lagförslag

Riksdagen godtar det som utskottet anför om regeringens förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:195 delpunkt 1 och avslår motion

2025/26:4035 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 2.

Reservation 1 (V, C)

Övergripande om stödsystemet i skola och kommunal vuxenutbildning

2. Stödet till eleverna i skolan

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3994 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 2,

2025/26:4019 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkandena 1, 3 och 4 samt

2025/26:4048 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkandena 1 och 4.

Reservation 2 (S)

Reservation 3 (V)

Reservation 4 (MP)

3. Stödet till eleverna inom kommunal vuxenutbildning

Riksdagen avslår motion

2025/26:4019 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 5.

Reservation 5 (S, V, MP)

4. Tillgången till behöriga lärare, speciallärare och specialpedagoger

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:4035 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 4 och

2025/26:4048 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 2.

Reservation 6 (C)

Reservation 7 (MP)

5. Finansieringen av regeringens förslag

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:4019 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 2 och

2025/26:4048 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 3.

Reservation 8 (S, V)

Reservation 9 (MP)

*Särskilt om standardiserade tester och stödundervisning***6. Genomförande av standardiserade tester**

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:4035 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 1 och

2025/26:4048 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 5.

*Reservation 10 (C)**Reservation 11 (MP)***7. Genomförande av stödundervisning**

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3994 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 1 och

2025/26:4035 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 3.

*Reservation 12 (V)**Reservation 13 (C)*

Stockholm den 28 maj 2026

På utbildningsutskottets vägnar

Joar Forssell

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Joar Forssell (L), Anders Ygeman (S), Josefin Malmqvist (M), Linus Sköld (S), Robert Stenkvis (SD), Caroline Helmersson Olsson (S), Marie-Louise Hänel Sandström (M), Mats Wiking (S), Jörgen Grubb (SD), Ulrika Heindorff (M), Isabell Mixter (V), Mathias Bengtsson (KD), Niels Paarup-Petersen (C), Anders Alftberg (SD), Camilla Hansén (MP), Niklas Sigvardsson (S) och Kent Kumpula (SD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2025/26:195 Förbättrat stöd i skolan. Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Lagförslaget har granskats av Lagrådet. Regeringen har följt Lagrådets synpunkter och förslag. I förhållande till lagrådsremissens lagförslag har några språkliga och redaktionella ändringar gjorts.

Fyra motioner med sammanlagt 16 yrkanden har väckts med anledning av propositionen. Förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Utskottet har överlämnat den formella behandlingen av lagförslaget i propositionen till betänkande 2025/26:UbU26 Ett likvärdigt betygssystem, som riksdagen avser att besluta om i juni 2026. Överlämnandet görs för att uppnå en lagteknisk samordning av det nämnda lagförslaget och lagförslag i propositionerna 2025/26:194 Nya läroplaner – för en stark kunskapsskola, 2025/26:196 Tid för undervisningsuppdraget, 2025/26:197 Ett likvärdigt betygssystem och 2025/26:198 Bättre förutsättningar för yrkesutbildning. Utskottet behandlar dock det överlämnade lagförslaget i sak i detta betänkande.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller förslag till ändringar i skollagen (2010:800) som syftar till att förbättra stödet i skolan. Förslagen innebär bl.a. följande.

Det ska förtydligas i skollagen att alla barn och elever i undervisningen ska ges ledning och stimulans i syfte att de ska kunna följa undervisningen. Regleringen av garantin för tidiga stödinsatser och extra anpassningar ska avskaffas. I stället ska det genomföras standardiserade tester i början av höstterminen i vissa årskurser för att kunna identifiera elever med stödbehov. Elever ska ges stödundervisning i ett tidigt skede i de obligatoriska skolformerna, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik. Bestämmelserna om särskilt stöd ska ändras. Ansvarig lärare eller mentor ska anmäla till rektorn om en elevs behov av särskilt stöd behöver utredas, och ett sådant behov ska utredas tidigare än i dag. Beslut om särskilt stöd i mindre undervisningsgrupp eller som enskild undervisning ska underlättas. Beslut om anpassad studiegång ska bara få fattas om alla andra möjligheter till särskilt stöd är uttömda eller bedöms olämpliga. Lärare inom kommunal vuxenutbildning ska ha tillgång

till eller möjlighet till samråd med personal med specialpedagogisk kompetens.

Ändringarna i skollagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2028.

Utskottets överväganden

Inledning

Betänkandet är disponerat så att utskottet inleder med att behandla regeringens lagförslag och en motion som innehåller förslag om att avslå en del av regeringens lagförslag. Därefter behandlas övriga motioner som innehåller förslag till tillkännagivanden till regeringen i frågor som anknyter till förslagen i propositionen.

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godtar det som utskottet anför om regeringens förslag till ändringar i skollagen. Därmed avslår riksdagen ett motionsyrkande om en ändring i regeringens förslag.

Lagändringarna syftar till att förbättra stödet i skolan och innebär bl.a. att det ska förtydligas i skollagen att alla barn och elever i undervisningen ska ges ledning och stimulans i syfte att de ska kunna följa undervisningen. Ändringarna innebär också att regleringen av garantin för tidiga stödinsatser och extra anpassningar ska avskaffas. I stället ska det genomföras standardiserade tester i början av höstterminen i vissa årskurser för att elever med stödbehov ska kunna identifieras. Vidare ska elever ges stödundervisning i ett tidigt skede i de obligatoriska skolformerna, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik. Bestämmelserna om särskilt stöd och anpassad studiegång ska också ändras. Ändringarna innebär även att lärare inom kommunal vuxenutbildning ska ha tillgång till eller möjlighet till samråd med personal med specialpedagogisk kompetens.

Jämför reservation 1 (V, C).

Propositionen

Bakgrund

I propositionen framför regeringen att skolans stöd till elever har brister. Regeringen framför bl.a. följande.

Varje år lämnar tusentals elever de obligatoriska skolformerna och gymnasieskolan utan att nå målen för utbildningen. Detta får konsekvenser såväl för den enskilda eleven som för samhället i stort. Regeringen konstaterar att elever som saknar grundläggande färdigheter i svenska, svenska som

andraspråk och matematik löper stor risk att inte uppnå målen. Av de elever från grundskolan som vårterminen 2024 inte var behöriga till något nationellt program saknade nästan alla godkänt betyg i minst ett av ämnena svenska eller svenska som andraspråk, matematik eller engelska.

Regeringen lyfter att dagens stödsystem har tydliga brister som behöver hanteras. Granskningar från bl.a. Skolinspektionen visar att stöd ofta sätts in för sent, inte ges alls eller utformas på ett sätt som inte är tillräckligt ändamålsenligt. Det förekommer att stödinsatser saknar tydlig koppling till de ämnen där elever riskerar att inte nå målen och att elever hänvisas till upprepade extra anpassningar i stället för att behovet av särskilt stöd utreds. En stor andel lärare upplever otillräckliga förutsättningar att möta elevernas behov. Lärarnas förmedling av kunskap i grupp har försvagats till förmån för individuell handledning och individuellt elevarbete.

Regeringen framför att bestämmelserna om extra anpassningar och garantin för tidiga stödinsatser inte har fungerat enligt intentionerna. Regeringen anser vidare att skolans arbete med utredning av elevers behov av särskilt stöd har brister liksom att elevers behov av särskilt stöd i särskild undervisningsgrupp inte tillgodoses. Stödet till elever inom kommunal vuxenutbildning möter inte heller elevernas behov. Med anledning av detta föreslår regeringen i den aktuella propositionen ändringar i stödsystemet i skollagen.

Bestämmelserna om stöd i form av extra anpassningar ska avskaffas i samtliga skolformer

Regeringens förslag

Regeringen föreslår att bestämmelserna om stöd i form av extra anpassningar ska avskaffas.

Skälen för regeringens förslag

Bestämmelserna om extra anpassningar har skapat problem

Regeringen framför att dagens bestämmelser om extra anpassningar har skapat flera problem för både elever och lärare. Det gäller bl.a. att elevers stödbehov inte tillgodoses och att stödet sätts in för sent. Bestämmelserna har även lett till orimliga krav på lärare att individanpassa undervisningen och en praxis att dokumentera extra anpassningar, vilket skapat en orimlig arbetsbelastning och stress för lärare. Vidare har bestämmelserna om extra anpassningar inneburit gränsdragningsproblem mellan olika stödinsatser. För att förbättra stödet till eleverna i skolan anser regeringen att stödsystemet behöver förändras från grunden. Mot denna bakgrund lämnar regeringen flera förslag i propositionen, som enligt regeringen tillsammans bidrar till ett förbättrat stöd för eleverna i skolan. Förslagen bygger på att regleringen av extra anpassningar upphävs och ersätts av andra åtgärder.

Garantin för tidiga stödinsatser ska avskaffas

Regeringens förslag

Regeringen föreslår att bestämmelserna om en garanti för tidiga stödinsatser ska avskaffas.

Skälen för regeringens förslag

Garantin för tidiga stödinsatser har inte fungerat och bör avskaffas

Garantin för tidiga stödinsatser syftar till att säkerställa att alla elever tidigt får det stöd de behöver och därmed främja en likvärdig utbildning, men enligt regeringen har intentionen med garantin inte uppfyllts. Regeringen anser inte att de kartlägningsmaterial och bedömningsstöd som används inom garantin för att identifiera elever med stödbehov är tillräckligt träffsäkra. Därtill är arbetet med kartlägningsmaterialen och bedömningsstöden tidskrävande, det ökar lärarnas administrativa börda och det tar tid från undervisningen. Genom förslaget om standardiserade tester och stödundervisning i svenska som andraspråk och matematik (se nedan) vill regeringen skapa ett nytt stödsystem där elever som inte kan följa undervisningen ska få stödundervisning i grundläggande färdigheter på ett mycket tidigt stadium.

Barn och elever ska ges ledning och stimulans i syfte att kunna följa undervisningen

Regeringens förslag

Regeringen föreslår att alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet i undervisningen ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling i syfte att de ska kunna följa undervisningen och utifrån sina egna förutsättningar utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Skälen för regeringens förslag

Läroplaner och undervisning förebygger stödbehov

I syftesparagrafen i 1 kap. 4 § skollagen anges att det i utbildningen inom skolväsendet ska tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Av 3 kap. 2 § första stycket skollagen framgår att alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Regeringen framför att nuvarande regelverk har uppenbara brister, inte minst när det gäller skolans stöd till elever. Kombinationen av de individcentrerade läroplanerna, att många elever behöver stöd och orimliga förväntningar på att lärare ska individanpassa stödet och samtidigt ta ansvar för att undervisningen som helhet håller en hög kvalitet har skapat en helt ohållbar situation för såväl lärare som elever. Undervisning är enligt regeringens uppfattning i huvudsak en kollektiv verksamhet som behöver planeras och genomföras med utgångspunkt i det som passar gruppen

som helhet bäst. Regeringen ser också vikten av att såväl valet av undervisningsstrategier som stödinsatserna vilar på solid vetenskaplig grund, såsom lärarledda lektioner med stora inslag av gemensamt arbete, där man t.ex. har gemensamma strukturerade genomgångar, läser samma text, har gemensam högläsning, gör samma övningar och har gemensamma diskussioner.

God undervisning underlättar för barn och elever att följa undervisningen

Regeringen framför att lärares och förskollärares huvuduppgift är undervisning och uppgifter som hör till undervisningen, och det uppdraget bör värnas. I propositionen Nya läroplaner – för en stark kunskapsskola (prop. 2025/26:194) föreslås ändringar i skollagens definition av termen undervisning som innebär att det av den framgår att undervisning innebär att lärarna och förskollärarna förmedlar och förankrar kunskaper och värden hos barnen och eleverna. Av propositionen följer vidare att läroplanerna ska konkretiseras och preciseras samt att kursplanernas nivå ska anpassas till barns kognitiva utveckling och olika elevgruppers kognitiva förutsättningar. Regeringen anser att denna nya grund för undervisningen bidrar till att förebygga elevers stödbehov. Regeringen understryker att en sådan ny grund för undervisningen, i kombination med mer tid för undervisningsuppdraget och det nya stödssystem som föreslås i denna proposition, ger lärare förbättrade förutsättningar att utforma undervisningen med utgångspunkten att eleverna i så stor utsträckning som möjligt ska ges möjlighet att följa den.

Enskilda barn och elever kan behöva stödinsatser inom ramen för ordinarie undervisning

Undervisning är enligt regeringens uppfattning i huvudsak en kollektiv verksamhet som behöver planeras och genomföras med utgångspunkt i att barn och elever har olika kognitiva förutsättningar och förkunskaper. Även om undervisningen planeras och genomförs med utgångspunkten att alla barn och elever ska kunna följa den kan det emellertid finnas barn och elever som behöver stöd. Att barn och elever har olika förutsättningar och behov och att lärare därför behöver använda sig av en variation av lämpliga undervisningsmetoder är enligt regeringen en naturlig del av all undervisning.

Regeringen anser att det stöd som en lärare ger inom ramen för ledning och stimulans ska vara enklare stödinsatser som kan hanteras inom ramen för den ordinarie undervisningen, där det kan skapas utrymme för läraren att stötta elever som har behov av det. Det kan t.ex. handla om att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, att ge extra tydliga instruktioner och att hjälpa eleven att förstå innehållet i texter. Det gäller således enklare stödinsatser, som lärare kan ge till elever utan att kvaliteten på den ordinarie undervisningen påverkas negativt. Regeringen framför att detta innebär en viktig skillnad mot extra anpassningar, som i praxis ofta utformas individuellt för elever i tillägg till den ordinarie undervisningen. Regeringen understryker att det faktum att extra anpassningar har lett till att lärare förväntas differentiera undervisningen utifrån varje enskild elevs individuella behov har

inneburit ett orimligt och omöjligt uppdrag, vilket också har gjort läraernas arbetssituation ohållbar.

Bestämmelser om utformningen av utbildningen ska förändras för att undvika överlappningar

Regeringens förslag

Regeringen föreslår att strukturen i skollagen med bl.a. 1 kap., som avser inledande bestämmelser, och 3 kap., som avser barns och elevers utveckling mot målen, ska renodlas. I den paragraf i 1 kap. skollagen som anger de olika syftena med utbildningen i skolväsendet ska den bestämmelse som avser att barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt tas bort.

Skälen för regeringens förslag

Bestämmelsen om att barn och elever ska ges stöd och stimulans ska tas bort från syftesparagrafen för att undvika överlappning

Regeringen bedömer att bestämmelsen i 1 kap. 4 § andra stycket andra meningen om att barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de kan utvecklas så långt som möjligt bör tas bort från paragrafen. Skälet är att det finns en motsvarande bestämmelse men med mer utvecklat innehåll i 3 kap. 2 § första stycket skollagen. Dessa bestämmelser överlappar därför varandra. Däremot anser regeringen att bestämmelsen i 1 kap. 4 § andra stycket första meningen om att hänsyn ska tas till barns och elevers olika behov är så allmänt hållen att den bör stå kvar.

Bestämmelserna i första kapitlet handlar om syftet med utbildningen i generella ordalag, medan bestämmelserna i 3 kap. skollagen har individfokus på barns och elevers lärande och personliga utveckling mot målen. Regeringen bedömer att en renodling av detta bidrar till att tydliggöra vad som är rimligt att förvänta sig av läraren i undervisningen och hur stödinsatser kan ges.

Standardiserade tester ska införas för att identifiera elever med stödbehov

Regeringens förslag

Regeringen föreslår att standardiserade tester ska införas för att identifiera elever som har behov av stöd i läs-, skriv- och matematikutveckling.

Standardiserade tester ska genomföras i årskurs 1, 2, 3, 5 och 8 i grundskolan och anpassade grundskolan. I specialskolan ska tester genomföras i årskurs 1, 2, 3, 6 och 9. I sameskolan ska tester genomföras i årskurs 1, 2, 3 och 5. Testerna ska genomföras i början av höstterminen i de nämnda årskurserna.

I anpassade grundskolan ska standardiserade tester endast genomföras av de elever som läser ämnen.

Om resultatet från ett standardiserat test visar att eleven har större behov än vad som rimligen kan hanteras inom ramen för ledning och stimulans eller sådant stöd som elever till följd av en funktionsnedsättning kan ha rätt till, ska det skyndsamt planeras stödundervisning eller göras en anmälan till rektorn om utredning av särskilt stöd.

Skälen för regeringens förslag

Det är angeläget att identifiera elevers stödbehov tidigt

Regeringen framför att förmågan att läsa, skriva och räkna utgör grundläggande färdigheter som är centrala för elevens kunskapsutveckling i flertalet ämnen. Många elever saknar i dag dessa grundläggande färdigheter och det upptäcks ibland alldeles för sent, men framför allt dröjer relevanta stödinsatser alldeles för länge. Regeringen anser att lärare behöver få bättre förutsättningar och bättre verktyg för att identifiera elever som har behov av stöd i läs-, skriv- och matematikutveckling och föreslår därför, som framgår ovan, att garantin ska avskaffas.

Regeringen anser att de nuvarande kartläggningsskärmen och bedömningsstöden bör ersättas av mindre omfattande standardiserade tester, motsvarande enklare screening. Sådana tester syftar till att identifiera elever som har behov av stöd i läs-, skriv- och matematikutveckling. Standardiserade tester som fokuserar på centrala och åldersadekvata färdigheter av central betydelse för elevernas läs-, skriv- och matematikutveckling kan bidra till att uppmärksamma elevers stödbehov inom läsning, skrivande och matematik på ett tidigt stadium. För elever med funktionsnedsättning, eller någon annan form av utsatthet kan det vara särskilt viktigt.

Att återkommande testa grundläggande färdigheter ger viktiga underlag

Regeringen anser att det har betydelse att göra täta tester tidigt för att fånga eventuella behov hos eleverna eftersom tidiga stödinsatser har större effekt på deras kunskapsutveckling. Standardiserade tester bör därför genomföras i början av höstterminen, och därmed ge underlag för undervisning och stödinsatser under läsåret. Regeringen framför att det är viktigt att identifiera eventuella stödbehov i början av en årskurs eller ett nytt stadium för att stödinsatser ska kunna ges snabbare än i dag, eftersom det är vanligt att elever byter lärare eller skola.

Standardiserade tester ska underlätta lärarnas och skolornas arbete

Regeringen framför att tester som återkommande prövar elevernas färdigheter i läsning, skrivande och matematik ger goda möjligheter att följa och bedöma elevernas progression över tid. Med utgångspunkt i resultaten på de standardiserade testerna och lärarnas bedömning av elevernas stödbehov kan rektorn planera och organisera de stödinsatser som behövs. Testerna kan även ge viktiga underlag för lärarnas planering av undervisningen. För en huvudman och rektor kan resultaten av testerna användas i arbetet med att fördela resurser mellan skolenheter och inom skolenheten.

Stödundervisning ska införas för att förbättra stödet i skolan

Regeringens förslag

Regeringen föreslår att elevers rätt till stödundervisning i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik ska regleras i skollagen. Bestämmelserna om stödundervisning ska gälla i samtliga obligatoriska skolformer, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan. I anpassade grundskolan och anpassade gymnasieskolan ska bestämmelserna endast gälla elever som läser ämnen.

Om läraren inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett standardiserat test eller ett nationellt prov bedömer att en elev riskerar att inte kunna följa undervisningen och har svårt att tillgodogöra sig de kunskaper som anges i ämnets kurs- eller ämnesplan, och inte annat följer av bestämmelserna om särskilt stöd, ska läraren anmäla det till rektorn som ska se till att eleven skyndsamt ges stödundervisning.

Stödundervisning ska ges som enskild undervisning eller som undervisning i mindre grupp i det ämne som eleven uppvisar svårigheter i.

Vid behov ska samråd ske med speciallärare eller specialpedagog vid bedömningen och vid planeringen av stödundervisningen.

Om det finns särskilda skäl får rektorn besluta att eleven inte ska ges stödundervisning. Ett sådant beslut ska alltid föregås av samråd med den lärare som har bedömt att stödundervisning behövs och speciallärare eller specialpedagog.

Stödundervisningen ska utvärderas senast inom en månad efter att den har påbörjats för att avgöra om eleven behöver fortsatt stödundervisning eller om en utredning om särskilt stöd ska göras.

Av bestämmelserna ska det framgå att stödundervisning inte bör ges längre tid än två månader per termin.

Skäl för regeringens förslag

Stödundervisning ska införas i de obligatoriska skolformerna, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan

Regeringen anser att det behöver göras mer för att fler elever ska ges förutsättningar att nå utbildningens mål. Relevant stöd behöver sättas in i ett tidigt skede, innan svårigheterna fördjupats. För många elever förbättras möjligheterna att följa den ordinarie undervisningen och utveckla grundläggande kunskaper och färdigheter som anges i ämnets kurs- eller ämnesplan, om de under en begränsad tid ges ett mer intensivt lärarstöd inom specifika ämnen. Det kan t.ex. handla om färdighetsträning eller repetition av tidigare utbildningsmoment. Regeringen anser därför att åldersadekvat och ämnes-specifik stödundervisning är en ändamålsenlig insats som kan bidra till ökad måluppfyllelse och förbättrade resultat, och på sikt minskat behov av stöd för många elever.

Stödundervisning ska ges i svenska, svenska som andraspråk och matematik

Regeringen ser ett antal svårigheter om stödundervisning ska ges i alla ämnen i de obligatoriska skolformerna. Enligt regeringens bedömning skulle stödundervisning i samtliga ämnen i de obligatoriska skolformerna bl.a. innebära att kraven på samordning mellan lärare och rektor samt organisering av stödundervisningen blir i det närmaste omöjliga att möta. Det skulle riskera att försämra både kvaliteten på stödundervisningen och utbildningen som helhet.

Regeringen anser därför att stödundervisning bör begränsas till ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik. Elever som saknar grundläggande kunskaper och färdigheter i svenska, svenska som andraspråk eller matematik löper stor risk att inte uppnå målen med utbildningen.

Otillräckliga läs- och skrivfärdigheter får konsekvenser för elevers kunskapsutveckling i alla ämnen, och påverkar i förlängningen en individs möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden eller gå vidare till högre studier.

Matematik är det ämne som flest elever av de som inte blev behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan saknade godkänt betyg i. Även i gymnasieskolan visar resultaten att en stor andel av de elever som slutförde gymnasieskolan 2024 var underkända i kursen matematik 1, vilket är en kurs som enligt dagens regelverk är nödvändig för gymnasieexamen. Matematik är dessutom ett centralt ämne i skolan, och matematiska färdigheter är grundläggande för flera andra skolämnen. Att Sverige har många personer med goda matematikkunskaper är också en förutsättning för Sveriges framtida konkurrenskraft och tillväxt.

En avgränsning till ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik motiveras ytterligare av att de föreslagna standardiserade testerna, vilka syftar till att identifiera elevers stödbehov, avser elevers läs-, skriv- och matematikutveckling. Härigenom stärks kopplingen mellan standardiserade tester och stödundervisning. Regeringens bedömning är att stödundervisningen på sikt kommer att leda till ett minskat stödbehov i andra ämnen.

Stödundervisning ska ges när en elev riskerar att inte kunna följa undervisningen och har svårigheter i ämnet

Regeringen konstaterar att regleringen av stöd i form av extra anpassningar i kombination med bestämmelserna om särskilt stöd har resulterat i att stödinsatser initieras först när en elev riskerar att inte nå gränsen för en godkänd nivå, vilket innebär att en elev får stöd i ett alltför sent skede och har hunnit komma efter i sin utbildning innan insatser sätts in. Regeringen föreslår därför att stöd i form av extra anpassningar ska avskaffas och framhåller att det är avgörande att stödet i skolan sätts in i ett tidigare skede. Relevant stöd som sätts in snabbt och i tid, som är tydligt avgränsat samt möter elevers stödbehov kan avhjälpa elevers svårigheter på ett effektivt sätt och bidrar till att eleven får bättre möjligheter att följa den ordinarie undervisningen. I detta är det naturligtvis viktigt att eleven utifrån sina förutsättningar och sin ålder tar ansvar för sitt lärande.

Läraren ska bedöma behovet av stödundervisning och anmäla till rektorn

Regeringen framför att bedömningar av elevers kunskapsutveckling är en naturlig del av läraryrket. I lärarens uppdrag ingår att kontinuerligt bedöma hur eleverna utvecklar kunskaper som anges i ämnets kurs- eller ämnesplan. Den lärare som ansvarar för undervisningen i något eller några av dessa ämnen följer elevens kunskapsutveckling i ämnet genom undervisningen och är därmed den som har bäst förutsättningar att avgöra om en elev behöver stödundervisning. Det finns därmed enligt regeringen starka skäl som talar för att elevers rätt till stödinsatser bör utgå från lärarens bedömning.

Regeringen betonar dock att det är viktigt att lärares bedömningar av behovet av stödundervisning håller en hög kvalitet för att systemet med stödundervisning ska fungera ändamålsenligt. Lärare ska om de bedömer att det finns behov av det kunna samråda med speciallärare eller specialpedagog, vilket beskrivs närmare på s. 96 f. i propositionen.

Mot bakgrund av att rektorn leder och samordnar det pedagogiska arbetet på skolan, beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten anser regeringen att det är nödvändigt att rektorn informeras om en elevs stödbehov genom en anmälan. Syftet med en anmälan är att möjliggöra för rektorn att fördela resurser inom skolenheten efter elevernas olika förutsättningar och behov.

Rektorn ansvarar för att stödundervisning ges skyndsamt

Regeringen framhåller att det är viktigt att stödundervisning sätts in skyndsamt. Regeringen anser att med skyndsamt avses i det här sammanhanget att en elev bör ges stödundervisning inom högst en till två veckor efter att läraren har anmält till rektorn att en elev behöver stödundervisning. I de flesta fall bör dock stödundervisningen kunna ges snabbare än så.

Om det finns särskilda skäl får rektorn besluta att det inte ska ges stödundervisning

Regeringen bedömer att det i undantagsfall bör finnas en viss möjlighet för rektorn att frångå huvudregeln att stödundervisning ska ges om läraren har gjort en sådan bedömning, om det finns särskilda skäl för det. Ett sådant undantag bör endast kunna tillämpas mycket restriktivt och ska alltid föregås av samråd med den lärare som anmält behov av stödundervisning och en speciallärare eller specialpedagog. Vad som kan utgöra särskilda skäl för att kunna frångå huvudregeln om att stödundervisning ska ges om läraren har gjort en sådan bedömning kan exempelvis vara att eleven inte har behov av ett kortvarigt ämnesspecifikt stöd och att en utredning om behov av särskilt stöd i stället behöver initieras enligt 3 kap. 7 § skollagen.

Stödundervisning ska vara undervisning som leds av lärare

Regeringen framför att stödundervisning är undervisning och att den enligt huvudregeln i skollagen ska bedrivas av legitimerade lärare och förskollärare med rätt behörighet. Vidare framgår det av skollagen att en legitimerad lärare eller förskollärare ansvarar för den undervisning som han eller hon bedriver.

Detsamma gäller en lärare som är undantagen från krav på legitimation enligt vissa föreskrifter och vissa obehöriga lärare (2 kap. 13–19 §§ skollagen och avsnitt 5.2.4 i propositionen).

Regeringen konstaterar att det i stödundervisningen även kan ingå att en speciallärare eller specialpedagog stöttar eleverna inom ramen för lärarens undervisning. Det kan också förekomma att en speciallärare eller specialpedagog som är behörig för undervisning i ämnet ansvarar för stödundervisningen.

Stödundervisning ska ges i mindre grupp eller enskilt

För elever som riskerar att inte kunna följa undervisningen kan ett kortvarigt stöd i ett mindre undervisningssammanhang vara en mycket effektiv åtgärd. Regeringen anser att det mindre undervisningssammanhanget skapar förutsättningar för ett mer individualiserat stöd som utgår från den enskilda elevens behov och förutsättningar. I en mindre grupp eller i enskild undervisning skapas också förutsättningar för ett närmare och mer direkt stöd av läraren.

Regeringen understryker vikten av flexibilitet i skolornas organisering av stödundervisning. Rektorn behöver noga väga in hur den ordinarie undervisningen är organiserad och ta ställning till om det är mest gynnsamt för de elever som är aktuella för stödundervisning att få stödundervisningen parallellt med eller utöver den ordinarie undervisningen.

Stödundervisning ska vara en kortvarig insats

Regeringen anser att stödundervisning ska vara ett kortvarigt och ämnes-specifikt stöd och bedömer att två månader per termin bör vara en rimlig övre gräns för stödundervisning. Regeringen betonar även att stödundervisning ska vara ett intensivt stöd med målsättningen att elever ska kunna återgå till ordinarie undervisning efter avslutad insats. Ett mer långvarigt stödbehov, t.ex. ett generellt behov av stöd och anpassningar, anser regeringen är en tydlig indikation på att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas.

Eleven ska vara skyldig att delta i stödundervisning

Regeringen anser att så länge vi har skolplikt i grundskolan måste vårdnadshavare och elever förhålla sig till det och inte välja bort de delar som de inte anser passar dem. Samtidigt är det viktigt att läraren informerar om stödundervisningen och dess syfte. Ett beslut om att en elev ska ges stödundervisning ska alltid tas med barnets bästa som utgångspunkt (1 kap. 10 § skollagen). Mot denna bakgrund konstaterar regeringen att det följer av bestämmelserna i skollagen att elever ska delta i den undervisning som är obligatorisk. Stödundervisningen är en rättighet för eleverna, samtidigt som de är skyldiga att delta.

Stödundervisningen ska utvärderas inom en månad

För att stödundervisning ska vara ett träffsäkert och effektivt stöd anser regeringen att insatsen ska utvärderas i rimlig tid. Vidare anser regeringen att

utvärderingen ska vara proportionerlig och inte för omfattande, för att inte riskera överdokumentation och fördröjning i stödet till eleven. Det är också viktigt att det inte blir en administrativ börda för läraren och för skolan.

Beslut om stödundervisning ska inte kunna överklagas

Till skillnad från ett beslut om särskilt stöd krävs det inte en utredning eller ett utarbetat åtgärdsprogram för ett beslut om stödundervisning. Det är mycket få av rektorns beslut som går att överklaga enligt gällande bestämmelser i skollagen. De beslut som är möjliga att överklaga är beslut som är av mycket ingripande karaktär för individen. Som exempel kan nämnas beslut om särskilt stöd i form av anpassad studiegång, avstängning eller beslut om att en elev ska gå om en årskurs (28 kap. 9 och 16 §§). Beslut om stödundervisning är inte ingripande för individen och regeringen anser därför att beslutet inte ska gå att överklaga.

En utredning av en elevs behov av särskilt stöd ska inledas snabbare än i dag

Regeringens förslag

Regeringen föreslår att om ansvarig lärare eller mentor inom ramen för undervisningen eller på grund av resultatet på ett standardiserat test eller ett nationellt prov eller av andra skäl befarar att en elev inte kommer att tillgodogöra sig de kunskaper som anges i kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplanerna till en nivå som minst motsvarar betyget E eller motsvarande bedömningskriterium, ska läraren eller mentorn göra en skriftlig anmälan till rektorn om att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas. En sådan anmälan ska också göras om stödundervisning inte bedöms innebära tillräckligt stöd och en anmälan till rektorn enligt bestämmelserna om stödundervisning därför inte görs, eller om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt. Samråd ska alltid ske med speciallärare eller specialpedagog. Samråd ska även ske med andra delar av elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt.

Regeringen framför vidare att bestämmelserna om mentorn i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan ska förtydligas så att det framgår att mentorn är skyldig att anmäla till rektorn att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas.

Skälen till regeringens förslag

Elevens behov av särskilt stöd ska utredas på ett tidigt stadium

Regeringen framhåller att elever som är i behov av särskilt stöd inte alltid får sådant stöd i tid. Av nuvarande bestämmelser framgår att rektorn ska se till att en elevs behov av särskilt stöd utreds skyndsamt när läraren befarar att eleven inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas trots att stöd har getts i form av extra

anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Det anges vidare att detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana Anpassningar inte skulle vara tillräckliga (3 kap. 7 § skollagen). Det förekommer dock att rektorn inte alltid inleder en utredning av en elevs behov av särskilt stöd trots att läraren identifierar det som behövt. Att nuvarande bestämmelser innebär att extra Anpassningar som huvudregel ska ges innan utredning av behov av särskilt stöd anmäls, har lett till fördröjda utredningar av elevers behov av särskilt stöd.

Regeringen framför att stödundervisning är ett avgränsat kortvarigt stöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik som ges i ett tidigt skede, medan behovet av särskilt stöd ska utredas för hela elevens stödbehov om det befaras att en elev inte kommer att tillgodogöra sig de kunskaper som anges i kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplanerna till en nivå som minst motsvarar betyget E eller motsvarande bedömningskriterium. Läraren kan exempelvis bedöma att en elev behöver mer färdighetsträning i något av de ovannämnda ämnena för att kunna följa undervisningen och att det bör räcka med stödundervisning. I så fall bör läraren anmäla till rektorn att eleven behöver stödundervisning. Om en lärare däremot gör bedömningen att en elev har så stora svårigheter att en eller två månaders färdighetsträning inte kommer att räcka för att eleven ska kunna återgå till ordinarie undervisning, ska läraren i stället anmäla till rektorn att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas.

Det ska göras en anmälan om särskilt stöd när eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolgång

Enligt 3 kap. 7 § skollagen kan en utredning om särskilt stöd också vara aktuell om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Många elever stöter någon gång under sin skoltid på svårigheter och behöver under en kortare tid särskilda stödåtgärder. Andra elever behöver stöd kontinuerligt under hela skoltiden på grund av sjukdom, sociala förhållanden, funktionsnedsättning eller svårigheter att tillgodogöra sig undervisningen av andra orsaker.

Regeringen föreslår ingen ändring i den delen av bestämmelsen i sak utan anser att det finns grupper av elever som kan behöva särskilt stöd och som ska fortsätta att få det även om de når målen, exempelvis blinda elever. Här ska också elever som har svårt att ta del av undervisningen därför att de påverkas negativt av stora grupper eller många intryck uppmärksammas.

Det ska vara ansvarig lärare och mentor som anmäler att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas

Regeringen ser ett behov av att tydliggöra vem som har ansvaret för att anmäla att en elevs behov av särskilt stöd behöver utredas. Anmälan bör, enligt regeringen, göras av den ansvariga läraren eller mentorn. Regeringens bedömning är att den ansvariga läraren och mentorn bör vara de som har bäst förutsättningar att se till elevens totala stödbehov.

En anmälan om att en elevs behov av särskilt stöd behöver utredas ska vara skriftlig

Ett skäl till att utredningar fördröjs är att det förekommer att det är otydligt om det har gjorts en anmälan om en elevs behov av särskilt stöd eller inte. Regeringens bedömning är att rutinerna för anmälan behöver tydliggöras. Det bör inte kunna råda något tvivel om huruvida eller när det har gjorts en anmälan om att en elevs behov av särskilt stöd behöver utredas. Anmälan bör därför vara skriftlig. Samtidigt understryker regeringen att anmälan bör vara mycket enkel och begränsad i sin omfattning.

Samråd ska alltid genomföras med specialpedagogisk kompetens

En hög andel elever med särskilt stöd når inte målen i utbildningen, vilket kan bero på en mängd olika saker, exempelvis att bestämmelserna om särskilt stöd inte är tillräckligt träffsäkra. En utredning av en elevs behov av särskilt stöd behöver hålla hög kvalitet och genomföras med en tydlig utgångspunkt i elevens stödbehov. Mot denna bakgrund föreslår regeringen att samråd alltid ska ske med en speciallärare eller specialpedagog vid en utredning om en elevs behov av särskilt stöd. Samråd ska även ske med andra delar av elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt.

Det ska bli enklare att ge särskilt stöd i en mindre undervisningsgrupp eller som enskild undervisning

Regeringens förslag

Regeringen föreslår att den nuvarande bestämmelsen om att det särskilda stödet ska ges inom den elevgrupp som eleven tillhör, om inte annat följer av skollagen eller annan författning, ska tas bort. Detsamma gäller den bestämmelse som ställer krav på särskilda skäl för att ett beslut för en elev i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan eller sameskolan ska kunna innebära att särskilt stöd ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till. Även bestämmelsen om att rektorn inte får delegera sin beslutanderätt när det gäller särskilt stöd i en annan elevgrupp eller enskilt ska tas bort. Det ska i stället anges att ett åtgärdsprogram får innebära att särskilt stöd ska ges i form av en mindre undervisningsgrupp eller som enskild undervisning, eller på något annat sätt som är anpassat till elevens behov. Den nya lydelsen ska gälla i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, fritidshemmet, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan. Det ska även anges att det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet om det inte är uppenbart obehövligt. Ett beslut om särskilt stöd i en mindre undervisningsgrupp eller som enskild undervisning ska kunna överklagas inom ramen för åtgärdsprogrammet.

Skälen för regeringens förslag

Regeringen framför att särskilt stöd är en stödform som i stor utsträckning tillåter en hög grad av individanpassning och som ger möjlighet att organisera lärmiljön utifrån elevens behov. Av 3 kap. 8 § skollagens nuvarande lydelse framgår att särskilt stöd får ges i stället för den undervisning som eleven annars skulle ha deltagit i eller som komplement till denna. Det särskilda stödet ska ges inom den ordinarie elevgrupp som eleven tillhör om inte annat följer av skollagen eller någon annan författning. Enligt 3 kap. 11 § skollagen får beslut om ett åtgärdsprogram för en elev i någon av de obligatoriska skolformerna som innebär att eleven får undervisning enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till bara fattas om det finns särskilda skäl.

Regeringen anser att tillämpningen av de nuvarande bestämmelserna om särskilt stöd har motverkat elevers möjligheter att få ett effektivt stöd, genom att skolor arbetar för att alla elever ska vara inkluderade i all undervisning i den ordinarie undervisningsgruppen. Det finns elever som har svårt att koncentrera sig i stora grupper och som är i behov av mer lärarstöd eller en mer individuellt utformad undervisning inom ett eller ett par ämnen. Vissa stödsatser, såsom lästräning, har dessutom bäst effekt i en lugn miljö utanför den ordinarie elevgruppen. Sådana mindre undervisningsgrupper kan vara av stor betydelse för elever som är i behov av särskilt stöd. För elever med stora stödbehov kan det handla om att få stöd i ett mindre sammanhang där både undervisningen och lärmiljön kan anpassas utifrån elevens behov.

Anpassad studiegång ska bara få ges som sista alternativ

Regeringens förslag

Regeringen föreslår att ett åtgärdsprogram får innebära att särskilt stöd ska ges i form av anpassad studiegång om alla andra möjligheter till särskilt stöd är uttömda eller bedöms olämpliga. Beslutet ska föregås av information till eleven och elevens vårdnadshavare om beslutets konsekvenser.

Skälen för regeringens förslag

Behov av anpassad studiegång ska utredas och beslut ska fattas restriktivt

Regeringen framhåller att anpassad studiegång är en ingripande åtgärd för eleven. En elev som inte får en fullständig utbildning med undervisning i samtliga ämnen eller den garanterade undervisningstiden kan ha svårt att nå behörighet till fortsatt utbildning. Regeringen anser därför att ett beslut om anpassad studiegång behöver föregås av noggranna överväganden och att det finns behov av att förtydliga bestämmelserna. Regeringen betonar att ett beslut om anpassad studiegång bör kunna fattas först när andra former av särskilt stöd är uttömda eller bedömts olämpliga.

Regeringens bedömning är att anpassad studiegång under vissa omständigheter kan vara en viktig form av stödsats trots att det är en ingripande åtgärd med konsekvenser för den fortsatta skolgången. Regeringen

anser dock att det även kan förekomma att andra former av stödinsatser är uppenbart olämpliga och därför kan avfärdas utan vidare överväganden. Ett exempel på när andra stödåtgärder kan bedömas vara olämpliga är om en elev inte klarar av att vara i skolan hela dagar på grund av ett medicinskt tillstånd eller annat hälsoskäl såsom psykisk ohälsa. I ett sådant fall kan anpassad studiegång vara lämplig. Regeringen anser att undervisning i ett fåtal ämnen för vissa elever med psykisk ohälsa kan bidra till en möjlighet att bibehålla skolrutiner och sociala kontakter. En elev med anpassad studiegång kan få en möjlighet att lyckas med vissa delar av utbildningen, vilket kan främja återhämtning och på sikt underlätta återgången till full studiegång.

Regeringen vill i detta sammanhang påminna om vad som anförts i tidigare avsnitt om att långtgående stödbehov i vissa fall kan förhindras genom att elever tidigt får särskilt stöd t.ex. i form av undervisning i en mindre undervisningsgrupp. När alla andra stödåtgärder uttömts eller i vissa fall bedömts olämpliga och ett beslut om anpassad studiegång fattas är det viktigt att betona att rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. Det är rektorn som beslutar om åtgärdsprogrammet, och behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas ska framgå. Enligt skollagen får inte rektorn överlåta beslutanderätten till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i form av anpassad studiegång (3 kap. 9 §).

Elever och vårdnadshavare ska informeras om konsekvenser av anpassad studiegång

Att inte alla ämnen ingår i elevens utbildning kan innebära begränsningar i elevens möjligheter att välja gymnasieutbildning och i förlängningen även fortsatta studier efter gymnasieskolan. Regeringen anser att rektorns ansvar för att se till att eleven och elevens vårdnadshavare har informerats om beslutets möjliga konsekvenser behöver förtydligas i skollagen så att det framgår att eleven och elevens vårdnadshavare ska informeras om vad ett beslut om anpassad studiegång innebär för elevens möjligheter att studera vidare. Denna information bör ges innan ett beslut om anpassad studiegång fattas, vilket även innebär ökade möjligheter till delaktighet för en elev och vårdnadshavare. På så sätt åstadkommer man en samsyn inför beslutet.

Lärare inom kommunal vuxenutbildning ska ha tillgång till eller möjlighet till samråd med personal med specialpedagogisk kompetens

Regeringens förslag

Regeringen föreslår att lärare inom kommunal vuxenutbildning (komvux) ska ha tillgång till eller möjlighet till samråd med personal med specialpedagogisk kompetens i syfte att eleverna ska tillgodogöra sig de kunskaper som anges i kurs- eller ämnesplanerna. Sådan tillgång eller möjlighet till samråd behöver inte finnas om läraren har specialpedagogisk kompetens.

Skälen för regeringens förslag

Regeringen framför att målgruppen i komvux har ändrats över tid. Komvux tar emot allt fler elever med psykisk ohälsa, funktionsnedsättning eller dåliga språkkunskaper eller med tidigare skolmisslyckanden bakom sig. I takt med att elevgruppen har förändrats har stödbehoven inom komvux ökat, och många elever i komvux behöver stöd i undervisningen för att ha möjlighet att nå målen för utbildningen.

Alla bestämmelser i 3 kap. skollagen gäller inte för komvux. De bestämmelser som gäller är dels 3 kap. 2 § skollagen om att barn och elever ska få ledning och stimulans i undervisningen, dels 1 kap. 5 § om extra anpassningar. I förarbetena till 1 kap. 5 § anges att till stöd i form av extra anpassningar hör även enstaka specialpedagogiska insatser under en kortare tid, t.ex. två månader (prop. 2013/14:160 s. 36). Yrkesvuxutredningen föreslår att det ska föras in en ny bestämmelse i 3 kap. skollagen som innebär att den ansvariga läraren inom komvux ska ha tillgång till, eller möjlighet till samråd med, personal med specialpedagogisk kompetens i sådan omfattning att elevens behov av extra anpassningar kan tillgodoses, däribland enstaka specialpedagogiska insatser under kortare tid.

Undervisningen i komvux är mer individualiserad än undervisningen i de obligatoriska skolformerna, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan. Enligt 20 kap. 2 § skollagen är ett av de övergripande målen för utbildningen i komvux att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. Det anges i samma paragraf att utgångspunkten för utbildningen av en enskild elev ska vara elevens behov och förutsättningar. Det kan gälla utbildningens förläggning i tid och rum, val av metoder och hjälpmedel samt innehåll. Avsaknaden av bl.a. garanterad undervisningstid, terminsuppdelning och timplaner gör att studietakten, undervisningsformerna och längden på utbildningen lättare kan anpassas till elevernas olika behov och förutsättningar. Mot denna bakgrund och eftersom den nya stödinsatsen stödundervisning inte föreslås omfatta komvux anser regeringen att det är viktigt att det, i enlighet med Yrkesvuxutredningens förslag, förtydligas i skollagen att ansvarig lärare i komvux ska ha tillgång till, eller möjlighet till samråd med, personal med specialpedagogisk kompetens. Eftersom bestämmelsen inte längre kan förhålla sig till en reglering av extra anpassningar anser regeringen att bestämmelsen bör få en formulering som ansluter till den i denna proposition föreslagna lagtexten i 3 kap. om den nya stödinsatsen stödundervisning och utredning om särskilt stöd. Regeringen anser därför att den nya bestämmelsen om komvux bör få lydelsen: "Lärare i kommunal vuxenutbildning ska ha tillgång till eller möjlighet till samråd med personal med specialpedagogisk kompetens i syfte att eleverna ska tillgodogöra sig de kunskaper som anges i kurs- eller ämnesplanerna." Avsikten är att ge ett stöd som motsvarar det stöd som elever i komvux i dag kan få genom extra anpassningar. Bestämmelsen innebär att kommunernas befintliga skyldighet att ge en elev extra anpassningar, vilka innefattar specialpedagogiska insatser, ersätts av en

skyldighet att ge lärare tillgång till, eller möjlighet till samråd med, personal med specialpedagogisk kompetens.

Ikraftträdande

Regeringens förslag

Regeringen föreslår att ändringarna i skollagen ska träda i kraft den 1 juli 2028.

Skälen för regeringens förslag

De ändringar som föreslås i skollagen syftar till att elever ska ges effektivare och flexibla stödinsatser. Dessa ändringar bör därför genomföras så snart som möjligt, samtidigt som det ska finnas tillräckligt med tid för varje steg i processen. Regeringen framför att implementeringen behöver förberedas hos huvudmännen när det gäller bl.a. förankring hos verksamheternas personal, rekrytering samt översyn av lokaler för att de ska vara ändamålsenliga. Till exempel behöver huvudmän, rektorer, lärare och övrig personal som berörs av förslagen få möjlighet att genomföra förändringarna på ett genomtänkt sätt. När det gäller tidpunkten för ikraftträdandet anser regeringen att det finns starka skäl för att samordna ändringarna i skollagen i den aktuella propositionen med införandet av den tioåriga grundskolan. Regeringen anser också att tiden för förberedelser inför ett ikraftträdande den 1 juli 2028 är tillräcklig och föreslår därför att bestämmelserna ska träda i kraft den 1 juli 2028.

Motionen

I kommittémotion 2025/26:4035 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 2 föreslår motionärerna att riksdagen ska avslå förslaget om att ta bort den bestämmelse i 1 kap. 4 § skollagen som avser att barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. Motionärerna anser att den bestämmelsen utgör kärnan i skolans kompensatoriska uppdrag och därför ska ha en fortsatt framskjuten plats i skollagens inledande kapitel som definierar utbildningens syfte.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att många elever i dag saknar grundläggande färdigheter i att läsa, skriva och räkna och att stödinsatser för dessa elever många gånger dröjer alldeles för länge. Mot denna bakgrund välkomnar utskottet regeringens förslag till ändringar i skollagen, vilka syftar till att förbättra stödet i skolan.

Utskottet anser att det är väl avvägt att ta bort bestämmelsen om att barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt från syftesparagrafen i 1 kap. 4 § skollagen. Skälet till detta är att det redan finns en motsvarande bestämmelse med ett mer utvecklat innehåll i 3 kap. 2 § skollagen. Dessa bestämmelser överlappar varandra. Bestämmelsen i första

kapitlet handlar om syftet med utbildningen i generella ordalag, medan bestämmelserna i 3 kap. skollagen har individfokus på barns och elevers lärande och personliga utveckling mot målen. Utskottet anser, i likhet med regeringen, att en renodling av detta bidrar till att tydliggöra vad som är rimligt att förvänta sig av läraren i undervisningen och hur stödinsatser kan ges.

Utskottet delar vidare regeringens bedömning att förslagen i propositionen, bl.a. om standardiserade tester, stödundervisning och att lärare inom komvux ska ha tillgång till eller möjlighet till samråd med personal med specialpedagogisk kompetens, sammantaget förbättrar förutsättningarna för att alla elever ska få en utbildning av hög kvalitet som ger dem möjlighet att nå så långt som möjligt utifrån sina individuella förutsättningar.

Skollagen är föremål för ändringsförslag i ett flertal andra propositioner som riksdagen avser att besluta om i juni 2026. För att uppnå en lagteknisk samordning av förslagen har utskottet överlämnat regeringens lagförslag i detta ärende till betänkande 2025/26:UbU26 Ett likvärdigt betygssystem, när det gäller beredningen av riksdagens beslut om att anta förslaget. Det bör dock understrykas att utskottet svarar för den sakliga behandlingen av lagförslaget i detta betänkande och tillstyrker det.

Sammantaget anser utskottet att riksdagen, av de skäl som anförs i propositionen, bör godta det som utskottet anför om regeringens lagförslag. Därmed avstyrks motion 2025/26:4035 (C) yrkande 2.

Utskottet övergår nu till att behandla de motionsyrkanden som innehåller begäranden om tillkännagivanden med anledning av propositionen.

Övergripande om stödsystemet i skola och kommunal vuxenutbildning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om stödet till elever, tillgången till behöriga lärare, speciallärare och specialpedagoger samt finansieringen av regeringens förslag.

Jämför reservation 2 (S), 3 (V), 4 (MP), 5 (S, V, MP), 6 (C), 7 (MP), 8 (S, V) och 9 (MP).

Motionerna

Stödet till eleverna i skolan

I kommittémotion 2025/26:4019 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 1 föreslår motionärerna ett tillkännagivande om att bestämmelsen i skollagens syftesparagraf om att elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt ska kvarstå i sin nuvarande form. Motionärerna anser att det är en grundläggande princip för en jämlik kunskapsskola och bör ligga fast.

I yrkande 3 framför motionärerna att avskaffandet av garantin för tidiga stödinsatser och extra anpassningar ska följas noga, så att elevers behov av stöd fortfarande kan identifieras och tillgodoses i tid. Motionärerna anser att tidiga och flexibla insatser ofta är avgörande för att elever ska klara sin skolgång, och anser att det behöver säkerställas att elevers behov fortfarande kan identifieras och mötas i tid även i ett nytt system.

I yrkande 4 vill motionärerna att reformerna ska följas upp med fokus på elevers faktiska tillgång till stöd samt att huvudmän ges förutsättningar att säkerställa tillräcklig lärartäthet och specialpedagogisk kompetens.

I kommittémotion 2025/26:3994 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 2 anser motionärerna att regeringen bör tillsätta en utredning som följer upp konsekvenserna av avskaffandet av extra anpassningar.

I kommittémotion 2025/26:4048 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 1 framhåller motionärerna betydelsen av att sätta in relevant stöd tidigt i skolgången för de elever som behöver det. Det är enligt motionärerna viktigt att reformen leder till att fler får det stöd de har rätt till och inte minskar rätten till stöd.

I yrkande 4 anser motionärerna att stödet måste anpassas efter elevernas behov ur ett barnrätts- och funktionsrättsperspektiv. Skolan behöver t.ex. parallellt arbeta med de negativa effekter som kan uppstå av att få undervisning enskilt eller i särskild grupp.

Stödet till eleverna inom kommunal vuxenutbildning

I kommittémotion 2025/26:4019 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 5 anser motionärerna att regeringen ska utreda och återkomma med förslag om stärkt individuellt stöd till studerande inom kommunal vuxenutbildning (komvux). Motionärerna framför att möjligheten att utbilda sig senare i livet är avgörande – inte minst för dem som tidigare inte fått det stöd de behövt i skolan.

Tillgången till behöriga lärare, speciallärare och specialpedagoger

I kommittémotion 2025/26:4035 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 4 framhåller motionärerna att regeringen bör återkomma med åtgärder för att säkerställa tillgången till behöriga lärare inom ramen för stödundervisningen. Motionärerna anser att förslaget om stödundervisning annars riskerar att bli verkningslöst.

I kommittémotion 2025/26:4048 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 2 tar motionärerna upp vikten av att stödinsatserna håller hög kvalitet. En grundförutsättning för hög kvalitet på undervisningen är att den bedrivs av behöriga och legitimerade lärare baserat på vetenskap och beprövad erfarenhet. Motionärerna betonar också att lärare behöver ha tid för planering och uppföljning för att kunna ge elever det stöd de behöver.

Finansieringen av regeringens förslag

I kommittémotion 2025/26:4019 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 2 anser motionärerna att regeringen ska säkerställa att förändringarna i regelverket åtföljs av tillräcklig finansiering och resurser, så att stödet till elever kan förbättras i praktiken och inte stannar vid administrativa förändringar.

I kommittémotion 2025/26:4048 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 3 ser motionärerna bristande finansiering som en risk för att regeringens reform inte får avsedd effekt. Motionärerna anser att det krävs investeringar i utbildningen för bl.a. lärare, speciallärare och specialpedagoger för att genomföra det som föreslås i regeringens förslag.

Propositionen

Stödet till eleverna

Regeringen redogör i propositionen för förslagets konsekvenser för barn och elever enligt följande.

Förslagen ur ett barnrätts- och elevperspektiv

Regeringen framför att förslagen i denna proposition sammantaget bedöms förbättra förutsättningarna för att alla elever ska få en utbildning som ger dem möjlighet att nå så långt som möjligt utifrån sina individuella förutsättningar. Att fler elever får en mer fungerande utbildning leder till att fler blir behöriga till gymnasieskolans nationella program och slutför en gymnasieutbildning. Det i sin tur ger unga bättre förutsättningar att få goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen. Regeringens förslag berör de elever som har behov av stödinsatser för sitt lärande, men även övriga elever påverkas av hur undervisningen och arbetet med stödinsatser utformas.

Regeringens förslag om att avskaffa extra anpassningar och om att förtydliga att bestämmelsen om ledning och stimulans i undervisningen rör enklare stödinsatser inom ramen för den ordinarie undervisningen, införandet av den nya stödinsatsen stödundervisning i svenska, svenska som andraspråk och matematik i de obligatoriska skolformerna, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan samt den nya bestämmelsen om att lärare i komvux ska ha tillgång till eller möjlighet till samråd med personal med specialpedagogisk kompetens innebär enligt regeringens bedömning en bättre grund för en undervisning av hög kvalitet. Förslagen om att avskaffa garantin för tidiga stödinsatser och införa standardiserade tester bedöms bidra till att elever i de obligatoriska skolformerna på ett tidigare stadium än i dag kan få relevanta stödinsatser. Genom att de standardiserade testerna även föreslås utföras i mellanstadiet och högstadiet, till skillnad från garantin för tidiga insatser som bara gäller i lågstadiet, minimeras även risken att elever blir utan stöd när de slutat lågstadiet.

Regeringens förslag om stödundervisning förväntas leda till att elever med behov av stöd får stödinsatser i svenska, svenska som andraspråk och matematik snabbare och i ett tidigare skede, eftersom stödundervisning ska

ges så snart en lärare befarar att en elev riskerar att inte kunna följa undervisningen och har svårt att tillgodogöra sig de kunskaper som anges i ämnets kurs- eller ämnesplan. Regeringen bedömer också att en betydande andel elever kommer att ta del av stödundervisning någon gång under sin skolgång. Att det blir relativt vanligt förekommande med denna typ av stöd minskar risken att stödundervisning får elever att känna sig utpekade i negativ bemärkelse. Genom att en utvärdering ska göras senast inom en månad samt att det anges i lagtexten att en elev inte bör ges stödundervisning längre tid än två månader per termin undviker man risken för att stödundervisning blir en varaktig och omfattande åtgärd. Därmed undviker man också risken att en utredning av elevens behov av särskilt stöd försenas. Regeringen bedömer att förslaget om att ta bort hindren för att ge särskilt stöd i en mindre undervisningsgrupp eller som enskild undervisning snabbare kommer att ge elever ett träffsäkert stöd.

Förslagen ur ett funktionshindersperspektiv

Regeringen bedömer att förslagen leder till att elever med funktionsnedsättning får fler möjligheter till ett relevant stöd som i högre utsträckning kan möta deras behov. Stödinsatser ska med regeringens förslag ges tidigare och mer träffsäkert, och det stöd som ges ska organiseras och utformas med utgångspunkt i elevens stödbehov. Förslagen om att ta bort hinder för att en elev ges särskilt stöd, samt att särskilt stöd ska utgå från elevens behov, bedöms ge förutsättningar att ge ett särskilt stöd som är mer relevant för elever med funktionsnedsättning.

Regeringen framför vidare att förslagen om stödundervisning och särskilt stöd är utformade för att möta elevernas behov, vilket i hög grad kan gälla för elever med funktionsnedsättning. Funktionsnedsättningen kan exempelvis påverka elevens förmåga att fokusera på lärandet i ett större socialt sammanhang, där eleven störs i sitt lärande av många sinnesintryck. Undervisningen i en mindre undervisningsgrupp kan bli mer tillgänglig för eleven än om särskilt stöd ges inom den ordinarie undervisningen. Regeringen anser att den nuvarande regleringen av stöd och särskilt stöd har ett starkt inkluderingsperspektiv som i praktiken riskerar att motverka elevers möjligheter att få ett effektivt stöd.

Regeringen betonar att utbildningens utformning och inte bara elevens fysiska placering påverkar hur inkluderande utbildningen blir för eleven i realiteten. Det förutsätter dock att undervisningen håller hög kvalitet, vilket regeringens förslag i denna proposition och förslagen i bl.a. propositionerna Nya läroplaner – för en stark kunskapsskola (prop. 2025/26:194) och Tid för undervisningsuppdraget (prop. 2025/26:196) syftar till. Regeringens förslag om särskilt stöd i en mindre undervisningsgrupp eller enskilt bedöms därför göra utbildningen mer tillgänglig för eleven, och eleven bör därför ges sådant stöd om en utredning enligt 3 kap. 7 § skollagen visar att det är en stödinsats som gynnar eleven. Regeringen bedömer vidare att stödundervisning i svenska, svenska som andraspråk och matematik kommer att utvecklas till ett

naturligt inslag i undervisningen och att många elever någon gång under sin skoltid kommer att ges stödundervisning. Därmed kommer såväl sådana stödinsatser som särskilt stöd i form av mindre undervisningsgrupper eller enskild undervisning inte att betraktas som stigmatiserande. Därtill bidrar även att formuleringen ”särskild undervisningsgrupp” byts ut mot ”mindre undervisningsgrupp”.

Förslaget om att bestämmelsen om att barn och elever ska ges stöd och stimulans ska tas bort från syftesparagrafen

I propositionen föreslår regeringen att bestämmelsen i 1 kap. 4 § andra stycket andra meningen om att barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de kan utvecklas så långt som möjligt tas bort från paragrafen. Regeringen framför att skälet till det är att det finns en motsvarande bestämmelse med mer utvecklat innehåll i 3 kap. 2 § första stycket skollagen. Dessa bestämmelser överlappar därför varandra. Däremot anser regeringen att bestämmelsen i 1 kap. 4 § andra stycket första meningen om att hänsyn ska tas till barns och elevers olika behov är så allmänt hållen att den bör stå kvar.

En utgångspunkt för regleringen i skollagen bör enligt regeringen vara att bestämmelser i största möjliga utsträckning ska kunna tillämpas på ett enkelt sätt och att det inte ska finnas överlappningar.

Bestämmelserna i första kapitlet handlar om syftet med utbildningen i generella ordalag, medan bestämmelserna i 3 kap. skollagen har individfokus på barns och elevers lärande och personliga utveckling mot målen. Regeringen bedömer att en renodling av detta bidrar till att tydliggöra vad som är rimligt att förvänta sig av läraren i undervisningen och hur stödinsatser kan ges. Ytterligare skäl för regeringens förslag återges på s. 9 f. i betänkandet.

Tillgången till behöriga lärare, speciallärare och specialpedagoger

Regeringen redogör i propositionen för förslagets konsekvenser för bl.a. lärare, speciallärare och specialpedagoger enligt följande.

Konsekvenser för lärare

Regeringen bedömer att förslagen om att bestämmelserna om extra anpassningar och garantin för tidiga insatser ska avskaffas innebär både administrativa och praktiska förändringar för undervisande lärare, med en minskad arbetsbörda som följd. Att avskaffa bestämmelserna om extra anpassningar innebär en tydligare avgränsning av vilka enklare stödinsatser som förväntas av läraren inom den ordinarie undervisningen. Det bedöms också leda till minskade lokala krav på dokumentation för många lärare, jämfört med den som finns på många håll i dag. Förslaget om att avskaffa bestämmelserna om garantin för tidiga stödinsatser innebär att tidskrävande arbete kopplat till den särskilda bedömningen inom garantin för tidiga stödinsatser försvinner och en minskad administration för förskollärare och lärare.

Regeringens förslag om standardiserade tester, som ska ersätta kartläggningsmaterialet och bedömningsstöd inom garantin för tidiga insatser, innebär att lärare ska förbereda, genomföra och följa upp resultaten av de standardiserade testerna i svenska, svenska som andraspråk och matematik i berörda skolformer. Det är ett arbete som regeringen bedömer kan utföras på ett betydligt enklare och mindre tidskrävande sätt än arbetet med garantin för tidiga stödinsatser. Standardiserade tester ska vara ett enkelt screeningmaterial och bedömningen ska inte omfattas av obligatoriska samråd. Detta arbete kommer att skilja sig åt mellan olika lärare eftersom standardiserade tester inte föreslås för alla årskurser.

Regeringens olika förslag innebär generellt ett stärkt mandat och ett större ansvar för lärare. Lärare i svenska, svenska som andraspråk och matematik ska t.ex. ansvara för att bedöma om en elev har behov av stödundervisning och anmäla behovet till rektorn. Om lärare bedömer att behov finns ska dock samråd ske med en speciallärare eller specialpedagog, såväl när det gäller bedömningen av om en anmälan om stödundervisning eller en anmälan om särskilt stöd ska göras som när det gäller planeringen av stödundervisningen. För lärare i svenska, svenska som andraspråk och matematik kan stödundervisningen innebära nya arbetsuppgifter i form av att ge stödundervisning.

Regeringen konstaterar sammantaget att förslagen om förbättrat stöd i skolan förutsätter behöriga lärare och att lärartätheten sannolikt behöver stärkas hos många huvudmän. I finansieringen av stödundervisningen är därför medel avsatta för att anställa fler lärare (prop. 2025/26:1 utg.omr. 25 avsnitt 2.8).

Konsekvenser för speciallärare och specialpedagoger

Regeringen framför att speciallärare och specialpedagoger påverkas av regeringens förslag. Att samråd med en speciallärare eller specialpedagog ska ske vid behov vid bedömningen av en elevs behov av stödundervisning och vid planeringen av stödundervisningen innebär att speciallärare och specialpedagoger förväntas kunna bidra med sin kompetens när stödundervisning blir aktuellt. Förslaget om stödundervisning kan innebära ett ökat ansvar för att, som en del av lärargruppen, bidra vid såväl behovsbedömning och planering som genomförande av stödundervisning. Enligt regeringen kan förslaget om att samråd med en speciallärare eller specialpedagog alltid ska ske i utredningar av en elevs behov av särskilt stöd innebära tillkommande arbete för speciallärare och specialpedagoger.

Förslaget om att det inte längre ska finnas något krav på att annat stöd ska ha getts innan en utredning om en elevs behov av särskilt stöd inleds, kan leda till att det inledningsvis behöver göras fler utredningar om särskilt stöd. Regeringen gör bedömningen att fler elever som är i behov av särskilt stöd kommer att få rätt insatser snabbare, vilket bedöms öka effektiviteten och på sikt leder till besparingar.

Några remissinstanser bedömer att förslagen förutsätter ett ökat antal speciallärare och specialpedagoger i skolans verksamhet, vilket kan försvåras

av att tillgången till speciallärare och specialpedagoger är otillräcklig redan i dag. Regeringen framför att den instämmer med remissinstanserna om att bristen på speciallärare behöver beaktas, och hänvisar till att regeringen har gjort stora budgetssatsningar sedan 2023 för att stärka tillgången (prop. 2022/23:1 utg.omr. 16 avsnitt 3.6). Däremot gör regeringen bedömningen att förslagen inte innebär tillkommande arbete för speciallärare och specialpedagoger, utan snarare en omfördelning av arbetet. Att garantin för tidiga stödinsatser avskaffas innebär att tid inte längre ska läggas på kartläggningsmaterial och en särskild bedömning inom ramen för garantin. Mer tid kan i stället läggas på att bedöma, planera och genomföra de stödinsatser som eleverna behöver i enlighet med regeringens förslag.

Regeringen framför också att dagens uppdelning i uppgifter mellan specialpedagoger och speciallärare inte är ändamålsenlig, och regeringen har därför tillsatt Utredningen om speciallärar- och specialpedagogutbildningarna (U 2025:05). Av direktiven framgår att uppdraget bl.a. innefattar att lämna förslag på hur de utbildningar som leder till speciallärar- och specialpedagogexamen kan ersättas av en ny, flexibel utbildning. Den nya utbildningen ska garantera att alla som arbetar med specialpedagogiska insatser framför allt har kompetens att arbeta direkt med elever. En sådan förändring innebär att det behöver finnas möjligheter för den som har en specialpedagogexamen att genom studier komplettera sin utbildning med undervisningsnära kompetens inom det specialpedagogiska området. Befintliga speciallärare ska också ha möjlighet att komplettera med ytterligare inriktning eller specialiseringar. Syftet är att specialpedagogisk kompetens inom skolväsendet ska tas tillvara på ett ändamålsenligt sätt för att fler elever ska få relevant stöd tidigt.

Finansieringen av regeringens förslag

Regeringen redogör i propositionen för förslagets ekonomiska konsekvenser för kommunerna enligt följande. Regeringen bedömer samtidigt att förslagen i huvudsak påverkar enskilda huvudmän på samma sätt som kommunala huvudmän.

Finansiering av stödundervisning

När det gäller förslaget om stödundervisning framför regeringen att det innebär tillkommande kostnader för kommunerna. Regeringen konstaterar samtidigt att det är komplicerat att beräkna behovet av stödundervisning eftersom det saknas tillförlitlig statistik för att utvärdera hur stor andel av eleverna som kan vara aktuella för stödundervisning eftersom rekvisitet för stödundervisning skiljer sig från dagens stödlagstiftning. En grundläggande skillnad är att stödundervisning ska sättas in i ett tidigt skede, om en elev riskerar att inte kunna följa undervisningen och har svårt att tillgodogöra sig de kunskaper som anges i ämnets kurs- eller ämnesplan. En tidig stödinsats i form av stödundervisning kan dock minska risken för mer omfattande stödinsatser i ett senare skede. Regeringen beräknar att ca 10 procent av eleverna i grundskolan och i gymnasieskolan kommer att vara aktuella för

stödundervisning. Detta baseras till övervägande del på antaganden som anges i betänkandet Förstärkningsundervisning i skolan – en försöksverksamhet för fler behöriga elever (SOU 2024:94) och på antaganden från delbetänkandet Förbättrat stöd i skolan (SOU 2025:44). Regeringen beräknar att en genomsnittlig grupp för stödundervisning i lågstadiet är fyra elever. För mellanstadiet beräknar regeringen att en genomsnittlig grupp utgörs av sex elever. På högstadiet och i gymnasieskolan beräknas en genomsnittlig grupp omfatta sju elever. Regeringen bedömer att en genomsnittlig period med stödundervisning är fyra veckor, med cirka tre timmar per vecka i lågstadiet och cirka fyra timmar per vecka i mellan- och högstadiet. Vidare bedömer man att berörda elever ges två perioder stödundervisning per läsår.

Regeringen beräknar att förslaget innebär en kostnad om 849 miljoner kronor för grundskolan och sameskolan, och 263 miljoner kronor för gymnasieskolan. Kostnaden för anpassade grundskolan beräknas till 17 miljoner kronor. För anpassade gymnasieskolan beräknas kostnaden till 9 miljoner kronor.

När det gäller de utbildningsinsatser för lärare, speciallärare och specialpedagoger som behövs för att genomföra reformen konstaterar regeringen att huvudmännen enligt 2 kap. 34 a § skollagen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt skollagen har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet och att personalen ges möjlighet till kompetensutveckling. Regeringen framför att förslagen i propositionen inte innebär någon ny skyldighet i detta avseende.

Sammanlagt beräknar regeringen en total kostnad om 1 138 miljoner kronor för förslaget om stödundervisning fr.o.m. 2029. I budgetpropositionen för 2026 är 569 miljoner kronor (halvårseffekt) avsatta för allmänna bidrag till kommuner 2028 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 25 avsnitt 2.8). Regeringen avser att följa utvecklingen av reformen.

Regeringen framför också att förslaget om stödundervisning har viss påverkan på myndigheterna och innebär ökade kostnader. Anslaget för Specialpedagogiska skolmyndigheten beräknas öka med 700 000 kronor 2028 och med 1,4 miljoner kronor fr.o.m. 2029. Anslaget för Sameskolstyrelsen beräknas öka med 200 000 kronor 2028 och med 300 000 kronor fr.o.m. 2029 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 16 avsnitt 3.6). Regeringen bedömer att övriga förslag som berör sameskolan och specialsolan inte är förknippade med förändrade kostnader som behöver finansieras.

Finansiering av obligatoriska standardiserade tester

Regeringen framför att förslaget om standardiserade tester innebär nya krav på kommunerna för genomförande av testerna. För de standardiserade testerna i årskurs 3, 5 och 8 i grundskolan, anpassade grundskolan, specialsolan och sameskolan bedömer regeringen att lärare kommer att behöva avsätta i genomsnitt tre timmar för planering och genomförande. I beräkningen ingår inte de standardiserade testerna i årskurs 1 och 2, eftersom elevers kunskaper i dag följs upp inom garantin för tidiga stödsatser, som regeringen föreslår

ska avskaffas. Regeringen beräknar den totala kostnaden för förslaget till 19 miljoner kronor årligen. I budgetpropositionen för 2026 är 9,5 miljoner kronor (halvårseffekt) avsatta för allmänna bidrag till kommuner 2028 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 25 avsnitt 2.8). Införandet av obligatoriska standardiserade tester kan samtidigt innebära ett minskat behov av andra material för screening, diagnostiska bedömningsmaterial eller liknande, vilket kan innebära minskade kostnader för såväl offentliga som enskilda huvudmän. I budgetpropositionen för 2026 beräknas anslaget till Statens skolverk öka med 28,4 miljoner kronor 2027 och med 14,2 miljoner kronor 2028 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 16 avsnitt 3.6).

Finansiering av övriga förslag

Enligt regeringen bidrar övriga förslag i propositionen och förslag från bl.a. propositionerna Nya läroplaner – för en stark kunskapsskola (prop. 2025/26:194) och Tid för undervisningsuppdraget (prop. 2025/26:196) till höjd kvalitet i den ordinarie undervisningen och till att förebygga elevers stödbehov. Regeringen gör bedömningen att eleverna kommer att få ett mer relevant och effektivt stöd genom stödundervisningen och i ett betydligt tidigare skede än i dag. Vidare bedömer regeringen att förslagen om att ändra bestämmelserna för att undvika överlappningar med andra skrivningar i skollagen, om att avskaffa bestämmelserna om extra anpassningar och garantin för tidiga stödsatser, om att alla barn och elever ska ges ledning och stimulans för att kunna följa undervisningen samt om att anpassad studiegång bara får ges i sista hand inte medför några utökade kostnader för kommunerna. Dessa förslag innebär inte några nya obligatoriska arbetsuppgifter för skolan.

För en utförlig redogörelse för regeringens skäl för förslagen som återges ovan i detta avsnitt, se avsnitt 6–9 i propositionen.

Utskottets ställningstagande

När det gäller stödet till elever delar utskottet regeringens uppfattning att förslagen om att avskaffa extra anpassningar och i stället införa stöd- undervisning i de obligatoriska skolformerna, gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan bidrar till att stärka kvaliteten i undervisningen. Detsamma gäller den nya bestämmelsen om att lärare inom komvux ska ha tillgång till eller möjlighet att samråda med personal med specialpedagogisk kompetens.

Utskottet delar också regeringens bedömning att avskaffandet av garantin för tidiga stödsatser, i kombination med införandet av standardiserade tester, kommer att bidra till att elever som är i behov av stöd identifieras tidigare än i dag. Att testerna ska genomföras inte bara i lågstadiet utan även i mellan- och högstadiet, till skillnad från garantin för tidiga insatser som bara gäller i lågstadiet, innebär dessutom att risken minskar för att elever blir utan stöd när de slutat lågstadiet.

Utskottet anser också att det är rimligt att stödundervisningen ska begränsas i tid och följas upp, vilket minskar risken för att den blir långvarig utan effekt och för att behov av särskilt stöd utreds för sent.

Ur ett funktionsrättsperspektiv delar utskottet regeringens uppfattning att förslagen stärker möjligheterna för elever med funktionsnedsättning att få stöd som är anpassat efter deras behov. Möjligheten att organisera undervisningen i mindre sammanhang kan i många fall öka tillgängligheten och därmed förbättra elevernas möjligheter att tillgodogöra sig undervisningen. Utskottet instämmer också i bedömningen att stödundervisning och särskilt stöd i olika former kommer att bli naturliga inslag i undervisningen som många elever berörs av, vilket kan minska risken för stigmatisering.

I fråga om ändringen i skollagens syftesparagraf i 1 kap. konstaterar utskottet att regeringen föreslår att bestämmelsen om att barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt ska tas bort eftersom motsvarande reglering redan finns med ett mer utvecklat innehåll i 3 kap. skollagen. Utskottet anser, i likhet med regeringen, att bestämmelser i största möjliga utsträckning ska kunna tillämpas på ett enkelt sätt och att överlappningar bör undvikas.

Utskottet konstaterar att genomförandet av förslagen förutsätter behöriga lärare och speciallärare och att lärartätheten sannolikt behöver stärkas hos många huvudmän. Utskottet anser att regeringen har beaktat dessa frågor. Regeringen avsatte medel i budgetpropositionen för 2026 för att fler lärare skulle kunna anställas inom ramen för stödundervisningen. Vidare har regeringen genomfört budgetsatsningar sedan 2023 i syfte att stärka tillgången till speciallärare. Utskottet vill också uppmärksamma att regeringen har tillsatt en utredning om speciallärar- och specialpedagogexamen i syfte att göra utbildningen mer flexibel och ändamålsenlig.

När det gäller finansieringen av regeringens förslag konstaterar utskottet att förslagen, särskilt om stödundervisning och standardiserade tester, medför tillkommande kostnader för kommuner och fristående huvudmän och att medel avsatts för detta i budgetpropositionen för 2026. Utskottet noterar också att regeringen avser att följa utvecklingen av reformen.

Därmed avstyrker utskottet motionerna 2025/26:3994 (V) yrkande 2, 2025/26:4019 (S) yrkandena 1–5, 2025/26:4035 (C) yrkande 4 samt 2025/26:4048 (MP) yrkandena 1–4.

Särskilt om standardiserade tester och stödundervisning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om genomförande av standardiserade tester och stödundervisning.

Jämför reservation 10 (C), 11 (MP), 12 (V) och 13 (C).

Motionerna

Genomförande av standardiserade tester

I kommittémotion 2025/26:4035 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 1 anser motionärerna att standardiserade tester bör införas i samtliga årskurser i grundskolan för att identifiera elever som har behov av stöd i läs-, skriv- och matematikundervisning. Det är viktigt för att säkerställa att alla elever får rätt stöd i rätt tid och för att kunna följa deras kunskapsutveckling mer systematiskt, anser motionärerna.

I kommittémotion 2025/26:4048 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 5 framför motionärerna att arbetet med standardiserade tester behöver följas upp kontinuerligt. Motionärerna anser att det är viktigt för att se till att de elever som efter ett resultat från ett standardiserat test visar sig ha behov av stödundervisning eller särskilt stöd får de resurser som behövs.

Genomförande av stödundervisning

I kommittémotion 2025/26:3994 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 1 anser motionärerna att regeringen bör gå vidare med förslaget från utredningen Förbättrat stöd i skolan (SOU 2025:44) om att utreda en reglering av klass- och gruppindelningen inom skolväsendet. Motionärerna framhåller att undervisningsgrupperna måste minska för att läraren ska ha en rimlig chans att hjälpa och stödja varje elev utifrån elevens egna förutsättningar.

I kommittémotion 2025/26:4035 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 3 framhåller motionärerna att det ska vara möjligt för små skolor att genomföra stödundervisningen i samband med den övriga undervisningen. Motionärerna framför att det på många mindre skolor endast finns en undervisande lärare per ämne och ibland för flera årskurser samtidigt.

Propositionen

Genomförande av standardiserade tester

Regeringen föreslår att standardiserade tester ska införas för att identifiera elever som har behov av stöd i läs-, skriv- och matematikutveckling.

Regeringen anser bl.a. att det har betydelse att genomföra täta tester tidigt för att fånga eventuella behov hos eleverna eftersom tidiga stödinsatser har

större effekt på deras kunskapsutveckling. Regeringen föreslår därför att standardiserade tester ska genomföras i början av höstterminen, och därmed ge underlag för undervisning och stödinsatser under läsåret. Det är viktigt att identifiera eventuella stödbehov i början av en årskurs eller ett nytt stadium för att stödinsatser ska kunna ges snabbare än i dag eftersom det är vanligt att elever byter lärare eller skola.

Regeringen anser vidare att läraren bör ha tillräcklig kännedom om elevernas färdigheter i läsning, skrivande och matematik under de sista åren i lågstadiet och mellanstadiet, och att fler obligatoriska tester de åren därför inte är nödvändiga. I propositionen Nya läroplaner – för en stark kunskapsskola (prop. 2025/26:194) föreslås att det, när det gäller ämnet svenska i grundskolan, i kursplanen för ämnet ska anges mål och innehåll för årskurs 1, årskurs 2, årskurs 3–4, årskurs 5–7 och årskurs 8–10 av vilka det tydligt ska framgå vad eleverna ska behärska vid specifika tillfällen. Regeringen bedömer därför att mål och innehåll i de nya läroplanerna bör kunna ligga till grund för de standardiserade testerna och anser att standardiserade tester bör införas i årskurs 1, 2, 3 och 5 i grundskolan och sameskolan, i grundskolans årskurs 8 samt i specialskolans årskurs 1, 2, 3, 6 och 9. De årskurser som avses är de som kommer att gälla i den tioåriga grundskolan.

Regeringen anser också att en förutsättning för att standardiserade tester ska kunna ha god effekt är att de tester som används för att identifiera stödbehov är träffsäkra och att de bygger på en solid vetenskaplig grund. De bör även vara utformade enligt följande kriterier. Standardiserade tester bör vara utformade, administrerade och poängsatta på ett enhetligt och konsekvent sätt. Det innebär att alla som gör testet får samma instruktioner och samma frågor och bedöms enligt samma kriterier, vilket gör resultaten jämförbara mellan individer och grupper. Testerna ska därmed fungera lika oberoende av vem som använder ett test. Regeringen anser att testerna också bör vara normerade så att testresultat för en elev kan tolkas i förhållande till hur andra svarat på samma test. Testerna bör vara tidseffektiva att använda och att följa upp. För att åstadkomma en effektiv hantering av de standardiserade testerna och undvika ökad administration bedömer regeringen att det är av stor vikt att de konstrueras som ett enkelt screeningverktyg, där tiden som går åt för genomförande och rättning minimeras. För att underlätta administrationen ser regeringen även vikten av att de standardiserade testerna genomförs digitalt så att sammanställningar av resultaten på elev-, klass-, skol- och huvudmannanivå gör det möjligt att följa elevernas utveckling på alla nivåer i styrkedjan. Regeringen bedömer att standardiserade tester med dessa kriterier ska kunna ge underlag för likvärdiga och tidseffektiva bedömningar av de mest centrala färdigheterna för elevernas fortsatta språk-, läs- och matematikutveckling. Regeringen framför också en stark koppling mellan standardiserade tester och stödundervisning i och med att båda insatserna avgränsar sig till ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik.

För en utförlig redogörelse för regeringens skäl för förslaget om standardiserade tester, se avsnitt 6.5 i propositionen.

Genomförande av stödundervisning

Regeringen föreslår att elevers rätt till stödundervisning i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik ska regleras i skollagen.

Regeringen understryker vikten av flexibilitet i skolornas organisering vid genomförandet av stödundervisning. Regeringen gör bedömningen att ramar i form av att det i skollagen anges att stödundervisning ska ges som enskild undervisning eller som undervisning i mindre grupp i det ämne som eleven uppvisar svårigheter i, ger goda möjligheter att organisera stödundervisningen på ett ändamålsenligt sätt, anpassat till elevernas behov och varje skolas förutsättningar. Rektorn behöver nogta väga in hur den ordinarie undervisningen är organiserad och ta ställning till om det är mest gynnsamt för de elever som är aktuella för stödundervisning att få stödundervisningen parallellt med eller utöver den ordinarie undervisningen. Det är viktigt att rektorn beaktar hur mycket stödundervisning en elev kan komma att behöva och elevens övriga förutsättningar. Det är elevens behov som är utgångspunkten vid bedömningen av hur stödundervisning ska ges. Det kan t.ex. vara så att en elev till följd av en funktionsnedsättning, inte kan tillgodogöra sig lika omfattande stödundervisning som en annan elev. Regeringen anser att schemalagningen av stödundervisningen i så stor utsträckning som möjligt bör anpassas efter elevernas behov och förutsättningar.

Av propositionen framgår att några remissinstanser lyfter att de ser svårigheter för rektorn att styra och organisera skolan utifrån ekonomi, lärare och lokaler, och de ser en stor utmaning för rektorn att ha en organisation med beredskap att under läsåret skyndsamt ta hand om elever som bedöms behöva stöd utanför klassrummet. Regeringen framför att den har förståelse för de utmaningar som remissinstanserna lyfter, men betonar att huvudmannen enligt skollagen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med författningar och för att fördela resurser till utbildningen. Huvudmannen ska därmed säkerställa att det finns förutsättningar för stödundervisning (2 kap. 8 och 8 b §§ skollagen). Regeringen anser att med skyndsamt avses i det här sammanhanget att en elev bör ges stödundervisning högst en till två veckor efter att läraren har anmält till rektorn att en elev har behov av stödundervisning. I de flesta fall bör dock stödundervisningen kunna ges snabbare än så. För att möjliggöra detta bedömer regeringen att rektorer kommer att behöva ha en viss framförhållning för resursfördelning och planering.

Vidare är det rektorn som ska se till att stödundervisning genomförs i undervisningsgrupper med lämplig sammansättning och storlek. Hänsyn ska tas till elevernas kunskapsnivå i ämnet, och nivån och elevsammansättningen ska anpassas utifrån elevernas ålder, mognad samt förutsättningar i övrigt. Att det är rektorn som beslutar om gruppindelning följer av att det är rektorn som beslutar om sin enhets inre organisation, vilket kan röra exempelvis ansvarsområden, schemalagning eller elevernas fördelning i klasser eller grupper (2 kap. 10 § skollagen, jfr. prop. 2009/10:165 s. 648). Det innebär att

en rektor exempelvis kan bestämma att det som utgångspunkt på skolan är den lärare som ansvarar för undervisningen i ämnet som ska ge eleven stöd- undervisning om det är mest ändamålsenligt. Regeringen konstaterar att det finns fördelar med att den läraren genomför stödundervisningen. En sådan lösning kräver inte någon dokumentation av elevens stödbehov eller någon överlämning till en annan lärare. I de fall den lärare som ansvarar för den ordinarie undervisningen även blir den som ger stödundervisningen kommer lärare och elev redan att ha en relation till varandra och läraren har då också kunskap om vad eleven har för behov av stöd. Det kan ha en positiv effekt och bidra till att stödinsatsen blir effektiv. Det kan också i många fall fungera bra med en annan lärare än den som ansvarar för den ordinarie undervisningen. Det kan exempelvis vara en lärare med kompetens inom det område som ska behandlas inom stödundervisningen, eller en speciallärare med ämnes- behörighet.

För en utförlig redogörelse för regeringens skäl för förslaget om stödundervisning, se avsnitt 6.6 i propositionen.

Gruppstorlekar

Utredningen Förbättrat stöd i skolan (SOU 2025:44) lyfter i anslutning till förslag om stödundervisning frågan om gruppstorlekar och om det ska regleras hur stor en ”ordinarie” klass eller grupp ska vara (s. 174–175). Utredningen gör bedömningen att frågan om en eventuell reglering av klass- och gruppstorlekar inom skolväsendet behöver utredas vidare. Utredningen framför att gruppens storlek kan vara en viktig faktor för undervisningens kvalitet. Utredningen redovisar forskning som tyder på att en lämplig gruppstorlek vid intensiva specifika undervisningsinsatser för elever med inlärningssvårigheter är tre till fem elever. Eftersom stödundervisning även riktar sig till elever utan konstaterade inlärningssvårigheter är det enligt utredningen möjligt att tänka sig något större grupper.

I propositionen framför regeringen att det är viktigt att utformningen av gruppen är ändamålsenlig när det gäller både gruppstorlek och elevsammansättning för att stödundervisningen ska bli effektiv. Som nämns i avsnittet ovan är det rektorn som ska se till att stödundervisningen genomförs i mindre grupper med lämplig sammansättning och storlek.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig positivt till regeringens förslag om hur de standardiserade testerna och stödundervisningen ska genomföras i skolorna. Utskottet anser likt regeringen att det är viktigt att genomföra täta tester tidigt för att fånga elever med stödbehov, eftersom tidiga stödinsatser har större effekt på elevernas kunskapsutveckling. Samtidigt delar utskottet regeringens uppfattning att det inte är nödvändigt att genomföra standardiserade tester de sista åren i lågstadiet och mellanstadiet, eftersom läraren då bör ha tillräcklig kännedom om elevernas färdigheter i läsning, skrivande och matematik.

När det gäller yrkandet om att följa upp arbetet med standardiserade tester anser utskottet att regeringens förslag har utrymme för detta. De standardiserade testerna skapar goda möjligheter att följa och bedöma elevernas kunskapsutveckling över tid. Med utgångspunkt i testresultaten och lärarnas professionella bedömning av elevernas stödbehov kan rektorn planera och organisera de stödinsatser som behövs. Resultaten kan dessutom utgöra ett viktigt underlag för huvudmannens och rektorns arbete med att fördela resurser mellan och inom skolenheter. Utskottet vill i detta sammanhang också framhålla den starka kopplingen mellan standardiserade tester och stöd- undervisning, eftersom båda insatserna avser ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik.

När det gäller frågan om hur stödundervisningen ska organiseras vid mindre skolor med hänsyn till bl.a. tillgången till lärare vill utskottet framhålla att det enligt skollagen är huvudmannen som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med gällande bestämmelser och för att resurser fördelas på ett ändamålsenligt sätt. Huvudmannen ska därmed säkerställa att det finns förutsättningar för stödundervisning. För att möjliggöra detta bedömer utskottet, i likhet med regeringen, att rektorer kommer att behöva ha en viss framförhållning för planering och resursfördelning.

I fråga om gruppstorlekar betonar utskottet, liksom regeringen, vikten av att grupperna är ändamålsenligt sammansatta när det gäller både storlek och elevsammansättning, för att stödundervisningen ska bli effektiv. Utskottet konstaterar att det är rektorns ansvar att se till att stödundervisningen genomförs i mindre grupper med lämplig sammansättning och storlek. Vid denna bedömning ska hänsyn tas till elevernas kunskapsnivåer i det aktuella ämnet, liksom till deras ålder, mognad och övriga förutsättningar.

Mot bakgrund av det som anförs ovan finner utskottet inte skäl att vidta några åtgärder med anledning av yrkandena som rör genomförande av standardiserade tester och stödundervisning. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2025/26:3994 (V) yrkande 1, 2025/26:4035 (C) yrkandena 1 och 3 samt 2025/26:4048 (MP) yrkande 5.

Reservationer

1. Regeringens lagförslag, punkt 1 (V, C)

av Isabell Mixter (V) och Niels Paarup-Petersen (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen godtar

- a) det som anförs i reservationen om regeringens förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800) i de delar det avser 1 kap. 4 §,
- b) det som utskottet anför om lagförslaget i övrigt.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4035 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 2 och bifaller delvis proposition 2025/26:195 delpunkt 1.

Ställningstagande

I propositionen föreslår regeringen att bestämmelsen i 1 kap. 4 § skollagen om att barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt ska tas bort från lagens syftesparagraf. Vi anser att det är en farlig förändring som riskerar att försvaga synen på skolans kompensatoriska uppdrag.

Bestämmelsen om att alla elever ska få stöd och stimulans för att nå sin fulla potential är en av de mest grundläggande principerna i svensk skola. Den utgör kärnan i skolans kompensatoriska uppdrag och ska därför ha en framskjuten plats i skollagens inledande kapitel som definierar utbildningens syfte. Att flytta denna princip till ett senare kapitel riskerar att signalera en nedprioritering av detta centrala uppdrag.

Mot denna bakgrund föreslår vi att riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800) i de delar det avser 1 kap. 4 §.

2. Stödet till eleverna i skolan, punkt 2 (S)

av Anders Ygeman (S), Linus Sköld (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Mats Wiking (S) och Niklas Sigvardsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:4019 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkandena 1, 3 och 4 samt
avslår motionerna
2025/26:3994 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 2 och
2025/26:4048 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkandena 1 och 4.

Ställningstagande

Regeringens proposition syftar till att förbättra stödet till elever i skolan. Vi anser att ambitionen att fler elever ska få stöd i tid är viktig, men för många elever, inte minst elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, är problemet i dag inte brist på system utan brist på resurser, kompetens och kontinuitet. Fler speciallärare och specialpedagoger, en utbyggd elevhälsa och bättre möjligheter till anpassade lärmiljöer är centrala delar för att alla elever ska kunna lyckas.

Avskaffandet av garantin för tidiga stödinsatser och extra anpassningar innebär inte att elevernas behov av stöd försvinner. Det är därför viktigt att förändringen följs noggrant. Samtidigt finns det en risk att förändringen sker för snabbt och utan tillräcklig analys av konsekvenserna. Tidiga och flexibla insatser är ofta avgörande för att elever ska klara sin skolgång och vi anser därför att det behöver säkerställas att elevers behov fortfarande kan identifieras och mötas i tid även i ett nytt system.

Vidare anser vi att de föreslagna standardiserade testerna kan vara ett komplement, men de kan inte ersätta lärarens professionella bedömning eller det löpande arbetet i klassrummet. Det finns en risk att fokus flyttas från undervisning och relationer till mätning och administration.

Förändringarna riskerar även att leda till ökad utsortering av elever, t.ex. genom fler placeringar i mindre undervisningsgrupper, i stället för att undervisningen anpassas inom den ordinarie verksamheten. Om reformen inte följs av ökade resurser riskerar den att förstärka skillnader snarare än att minska dem.

Vi anser även att det är problematiskt att regeringen föreslår att bestämmelsen i skollagens syftesparagraf om att elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt ska tas bort. Det är en grundläggande princip för en jämlik kunskapskola och bör ligga fast.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

3. Stödet till eleverna i skolan, punkt 2 (V)

av Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3994 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 2 och avslår motionerna

2025/26:4019 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkandena 1, 3 och 4 samt

2025/26:4048 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkandena 1 och 4.

Ställningstagande

Jag anser att det inte är tillräckligt utrett vilka konsekvenser det får att man avskaffar extra anpassningar. Regeringen bör därför tillsätta en utredning som följer upp konsekvenserna av att extra anpassningar avskaffas.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

4. Stödet till eleverna i skolan, punkt 2 (MP)

av Camilla Hansén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4048 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkandena 1 och 4 samt avslår motionerna

2025/26:3994 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 2 och

2025/26:4019 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkandena 1, 3 och 4.

Ställningstagande

Jag anser att relevant stöd ska sättas in tidigt för de elever som behöver extra stöd, och jag välkomnar reformer som underlättar för elever att få stöd så snart behov identifieras. Det är viktigt att reformen leder till att fler får det stöd de har rätt till och att den inte minskar rätten till stöd i skolan.

Vidare anser jag att det är viktigt att skolhuvudmän har möjlighet att organisera stödundervisning, särskilda undervisningsgrupper och anpassad studiegång på bästa sätt utifrån lokala bemanningsmöjligheter. I det sammanhanget är det viktigt att stödet anpassas efter elevens behov. Skolan behöver också parallellt arbeta med de negativa effekter som kommer av att få undervisning enskilt eller i särskild grupp. Att elevernas behov tas i beaktande på bästa sätt är särskilt viktigt med hänsyn till funktionsrättskonventionen och barnkonventionen.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

5. Stödet till eleverna inom kommunal vuxenutbildning, punkt 3 (S, V, MP)

av Anders Ygeman (S), Linus Sköld (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Mats Wiking (S), Isabell Mixter (V), Camilla Hansén (MP) och Niklas Sigvardsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:4019 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 5.

Ställningstagande

I dag är kommunal vuxenutbildning (komvux) den enda skolform där elever saknar en tydlig rätt till stöd. Det är inte rimligt. Möjligheten att utbilda sig senare i livet är avgörande – inte minst för dem som tidigare inte fått det stöd de behövt i skolan. Vi anser därför att regeringen ska utreda och återkomma med förslag om stärkt individuellt stöd inom komvux.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

6. Tillgången till behöriga lärare, speciallärare och specialpedagoger, punkt 4 (C)

av Niels Paarup-Petersen (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:4035 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 4 och
avslår motion
2025/26:4048 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 2.

Ställningstagande

Regeringens förslag om stödundervisning beräknas kräva 3 087 nya lärare. Samtidigt har regeringen i en annan utredning, Tid för undervisningsuppdraget (SOU 2025:26), presenterat förslag som kräver ytterligare nästan 6 000 lärare. Parallellt med dessa resurskrävande reformer har regeringen fattat beslut om

att ta in färre studenter på lärarutbildningarna. Detta är en ekvation som inte går ihop, och det är inte en seriös skolpolitik. Att presentera reformer som kräver tusentals nya lärare samtidigt som man utbildar färre är att blunda för verkligheten. Sverige har redan i dag en akut lärarbrist, särskilt på landsbygden och i socioekonomiskt utsatta områden.

Om regeringen inte skyndsamt presenterar en trovärdig plan för hur lärarbristen ska lösas, riskerar förslaget om stödundervisning att bli verkningslöst och inget annat än skolpopulism. Därför anser jag att regeringen skyndsamt måste återkomma med åtgärder för att säkerställa tillgången till behöriga lärare inom ramen för stödundervisningen.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

7. Tillgången till behöriga lärare, speciallärare och specialpedagoger, punkt 4 (MP)

av Camilla Hansén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4048 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 2 och avslår motion

2025/26:4035 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 4.

Ställningstagande

En grundförutsättning för hög kvalitet på undervisningen i klassrummet är att den bedrivs av behöriga och legitimerade lärare baserat på vetenskap och beprövad erfarenhet. Det är viktigt att den undervisning som bedrivs i särskilda undervisningsgrupper eller enskilt också håller hög kvalitet. En oro för reformens genomförande är att kvaliteten på undervisningen för de elever som behöver mer stöd inte blir tillräckligt hög.

Skolinspektionens granskning av särskild undervisning i dag visar att viktiga delar av undervisningen som är centrala för elevers lärande inte genomförs, utan att undervisningen i hög grad består av ensamarbete med skriftliga uppgifter. Jag ser en risk för att den typen av undervisning kommer att öka med den nya läroplanens syn på kunskap, som signalerar att elever är passiva mottagare av kunskap, snarare än att de är aktiva i att bearbeta och behandla kunskap. Risken att elever i särskilda undervisningsgrupper inte undervisas av kvalificerade lärare är särskilt stor i kommuner som redan har lärarbrist.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

8. Finansieringen av regeringens förslag, punkt 5 (S, V)

av Anders Ygeman (S), Linus Sköld (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Mats Wiking (S), Isabell Mixter (V) och Niklas Sigvardsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4019 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 2 och avslår motion

2025/26:4048 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 3.

Ställningstagande

Propositionen innehåller delar som går i rätt riktning, t.ex. tidigare utredning av behov av särskilt stöd. Men utan fler lärare, stärkt elevhälsa och ökad tillgång till specialpedagogisk kompetens riskerar dessa ambitioner att inte få genomslag i praktiken. Många av förändringarna handlar i grunden om att ersätta ett system med ett annat, medan verkligheten i klassrummen riskerar att förbli densamma om inte resurserna ökar.

Utan tillräcklig finansiering av verksamheten finns det en uppenbar risk att förbättrat stöd till elever blir en teoretisk möjlighet snarare än en verklig förändring. För att verkligen förbättra stödet i skolan krävs ett tydligt fokus på resurser, kompetens och elevernas faktiska behov. Vi anser att alla elever ska få rätt stöd i rätt tid – inte i teorin utan i praktiken. Skolans pengar ska gå till fler lärare, mindre klasser och bättre stöd till varje elev – inte till vinster. Alla barn ska mötas av höga förväntningar och få den hjälp de behöver för att lyckas.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

9. Finansieringen av regeringens förslag, punkt 5 (MP)

av Camilla Hansén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4048 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 3 och

avslår motion

2025/26:4019 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 2.

Ställningstagande

Jag vill betona vikten av att elever med behov av särskilt stöd får den hjälp de behöver av behöriga lärare som har tid för eleverna. En grundförutsättning för att alla elever ska få det stöd de behöver är att lärare har möjlighet att bedriva god undervisning med tid för planering och uppföljning. För att genomföra det som regeringen föreslår krävs det investeringar i utbildningen för bl.a. lärare, speciallärare och specialpedagoger. Jag är oroad över att bristande finansiering riskerar att leda till att regeringens reformer inte får önskad effekt.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

10. Genomförande av standardiserade tester, punkt 6 (C)

av Niels Paarup-Petersen (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4035 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 1 och avslår motion

2025/26:4048 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 5.

Ställningstagande

Jag välkomnar förslaget om att införa standardiserade tester för att tidigt identifiera elevers stödbehov i läs-, skriv- och matematikutveckling. Det ligger i linje med Centerpartiets politik om att elever ska screenas återkommande för att skolan ska kunna upptäcka och möta varje elevs unika behov.

Regeringens förslag är dock alltför begränsat. Att endast genomföra testerna i årskurs 1, 2, 3, 5 och 8 är otillräckligt. Stödbehov kan uppstå eller förändras under hela skoltiden. Elever kan komma in i skolan i senare årskurser. För att säkerställa att alla elever får rätt stöd i rätt tid, och för att kunna följa kunskapsutvecklingen mer systematiskt, anser jag att standardiserade tester bör införas i samtliga årskurser i grundskolan. Detta handlar inte bara om att identifiera elever som har svårigheter. Lika viktigt är att upptäcka de elever som är särskilt begåvade och behöver mer utmaningar för att nå sin fulla potential. En likvärdig skola måste ge alla elever, oavsett förutsättningar, möjlighet att utvecklas så långt som möjligt. Genom att screena samtliga elever i alla årskurser skapas bättre förutsättningar för lärare att anpassa

undervisningen och stimulera varje elev, inklusive de som har lätt för sig och bör få möjlighet att läsa i snabbare takt.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

11. Genomförande av standardiserade tester, punkt 6 (MP)

av Camilla Hansén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4048 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 5 och avslår motion

2025/26:4035 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 1.

Ställningstagande

Läsa-skriva-räkna-garantin och nationella prov i årskurs 3 ersätts med standardiserade tester som genomförs på höstterminen för att identifiera elever som har behov av stöd i läs-, skriv- och matematikutveckling. Jag anser att det är viktigt att följa utvecklingen av den här reformen och snabbt göra de justeringar som krävs för att svensk skola verkligen ska ge tidigt stöd. Jag är orolig för att det här ska bli ännu en reform som lever några år och faller på att det stöd som man identifierar behov av inte verkställs av olika skäl, bl.a. brist på medarbetare med rätt kompetens och brist på ekonomiska resurser. Om resultatet från ett test visar att eleven har behov av stödundervisning eller särskilt stöd måste resurserna för stödet garanteras.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

12. Genomförande av stödundervisning, punkt 7 (V)

av Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3994 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 1 och avslår motion

2025/26:4035 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 3.

Ställningstagande

Varje elev är en unik individ, vilket är en stor tillgång i skolan. För att läraren ska ha en rimlig chans att hjälpa och stödja varje elev utifrån elevens egna förutsättningar måste klasserna radikalt minskas på många skolor runt om i landet. Utredningen som föregick propositionen, Förbättrat stöd i skolan (SOU 2025:44), uppmärksammade att det kan behövas en reglering av klass- och gruppindelning inom skolväsendet för att stödundervisningen ska få avsedd effekt.

Jag anser att varje elev bör få tillgång till mer av den viktiga resurs som lärarens tid och engagemang är. Om det ska bli möjligt behöver undervisningsgrupperna vara betydligt mindre än de är på många håll i dag. För att läraren ska ha en rimlig chans att hjälpa och stödja varje elev utifrån elevens egna förutsättningar måste undervisningsgrupperna minska. I stället ser vi allt fler exempel runt om i landet där klassernas storlek ökar för att kommunerna ska kunna spara och för att friskolorna ska kunna ta ut mer vinst. För att kunna garantera alla elever och lärare en dräglig arbetsmiljö behövs det en nationell reglering av klass- och gruppindelningen. Jag anser därför att regeringen bör gå vidare med förslaget från Förbättrat stöd i skolan (SOU 2025:44) och utreda en reglering av klass- och gruppindelningen inom skolväsendet.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

13. Genomförande av stödundervisning, punkt 7 (C)

av Niels Paarup-Petersen (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4035 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 3 och avslår motion

2025/26:3994 av Isabell Mixter m.fl. (V) yrkande 1.

Ställningstagande

Regeringen föreslår att stödundervisning som huvudregel ska ges enskilt eller i mindre grupp. För stora skolor i städer kan detta vara en hanterbar organisatorisk utmaning, men för en mindre skola på landsbygden är det ofta en omöjlig ekvation.

På många mindre skolor finns det endast en undervisande lärare per ämne, ibland för flera årskurser samtidigt. Att denna lärare också ska kunna lämna sin ordinarie undervisning för att ge enskilt stöd eller undervisa en liten grupp är praktiskt ogenomförbart. Detta skapar en uppenbar risk för att reformen

leder till en än mer ojämlig skola, där elever på mindre orter inte får det stöd de har rätt till, eller att alla andra elever får vara utan en behörig lärare under tiden han eller hon ger en enskild elev stöd.

Jag värnar en levande landsbygd där det finns tillgång till skola i hela landet. Regelverk måste utformas så att de fungerar för alla Sveriges skolor, inte bara i storstäder. För mindre skolor måste det finnas en flexibilitet som gör det möjligt att organisera stödundervisningen inom ramen för den befintliga undervisningen, exempelvis genom insatser av en extra resurs i klassrummet. Det viktiga är att stödet ges, inte exakt hur det organiseras.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

BILAGA I

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:195 Förbättrat stöd i skolan:

Del 1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800).

Behandlingen avser godtagandet av lagförslaget. Behandlingen av det lagtekniska antagandet sker i annat sammanhang.

Följdmotionerna

2025/26:3994 av Isabell Mixter m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör gå vidare med förslaget från Förbättrat stöd i skolan (SOU 2025:44) och utreda en reglering av klass- och gruppindelningen inom skolväsendet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning som följer upp konsekvenserna av avskaffandet av extra anpassningar och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:4019 av Anders Ygeman m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bestämmelsen i skollagens syftesparagraf om att elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt ska kvarstå i sin nuvarande form, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska säkerställa att förändringarna i regelverket åtföljs av tillräcklig finansiering och resurser, så att stödet till elever kan förbättras i praktiken och inte stannar vid administrativa förändringar, och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffandet av garantin för tidiga stödinsatser och extra anpassningar ska följas noga, så att elevers behov av stöd fortsatt kan identifieras och tillgodoses i tid, och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformerna ska följas upp med fokus på elevers faktiska tillgång till stöd samt att huvudmän ges förutsättningar att säkerställa tillräcklig

lärartäthet och specialpedagogisk kompetens, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utreda och återkomma med förslag om stärkt individuellt stöd inom komvux och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:4035 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att standardiserade tester bör införas i samtliga årskurser i grundskolan för att identifiera elever som har behov av stöd i läs-, skriv- och matematikundervisning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen avslår förslaget om att ta bort den bestämmelse i 1 kap. 4 § skollagen som avser att barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska vara möjligt för små skolor att genomföra stödundervisningen i samband med den övriga undervisningen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör återkomma med åtgärder för att säkerställa tillgången till behöriga lärare inom ramen för stödundervisningen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:4048 av Camilla Hansén m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av tidigt stöd och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av hög kvalitet på stödinsatser och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bristande finansiering som en risk med regeringens reformer och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att anpassa stödet efter elevernas behov ur ett barnrätts- och funktionsrättsperspektiv och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av kontinuerlig uppföljning av arbetet med standardiserade tester och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i skollagen
(2010:800)

Härigenom föreskrivs i fråga om skollagen (2010:800)¹

dels att 3 kap. 4 a och 4 b §§ och 29 kap. 28 a § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 3 kap. 4 § ska utgå,

dels att 1 kap. 4 §, 3 kap. 1, 2, 4, 5, 7–9, 11, 12, 12 j och 12 k §§, 5 kap. 4 a, 12 och 13 §§, 15 kap. 19 a §, 18 kap. 19 a § och 28 kap. 16 § och rubrikerna närmast före 3 kap. 4, 5 och 11 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 3 kap. 5 a–5 c, 8 a, 8 b och 12 m §§, och närmast före 3 kap. 5–5 c, 8 a, 8 b och 12 m §§ nya rubriker av följande lydelse.

*Lydelse enligt förslaget i avsnitt 2.1 Föreslagen lydelse
i prop. 2025/26:194*

1 kap.

4 §

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att förmedla och förankra kunskaper och värden hos barn och elever. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. *Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt.* En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

*Lydelse enligt förslaget i avsnitt 2.2 Föreslagen lydelse
i prop. 2025/26:192*

3 kap.

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om

- barnens och elevernas lärande och personliga utveckling (2 §),
- information om barnets och elevens utveckling (3 §),

¹ Senaste lydelse av
3 kap. 4 a § 2025:729
3 kap. 4 b § 2025:729
29 kap. 28 a § 2025:729.

- garanti för tidiga stödinsatser i lågstadiet (4–4 b §§),
- stöd i form av extra anpassningar (5 §),
- särskilt stöd (6–12 §§),
- mottagande och undervisning av nyanlända elever (12 a–12 i §§),
- överlämning av uppgifter vid övergångar (12 j–12 l §§), och
- allmänna bestämmelser om betyg (13–21 §§).
- standardiserade tester (4 §),
- stödundervisning (5–5 c §§)
- överlämning av uppgifter vid övergångar (12 j–12 l §§),
- tillgång till specialpedagogisk kompetens inom kommunal vuxenutbildning (12 m §), och

Lydelse enligt förslaget i avsnitt 2.1 i prop. 2025/26:194   *Föreslagen lydelse*

2 §

Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska i undervisningen ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling i syfte att de ska kunna följa undervisningen och utifrån sina egna förutsättningar utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att tillgodogöra sig de kunskaper som anges i kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplanerna, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.

Elever som lätt tillgodogör sig de kunskaper som anges i kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplanerna, ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Garanti för tidiga stödinsatser i lågstadiet

Standardiserade tester

4 §

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i lågstadiet i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial, ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnens kurs-

Det ska genomföras standardiserade tester för att identifiera elever som har behov av stöd i läs-, skriv- och matematikutveckling. Testerna ska genomföras i början av höstterminen i

- grundskolans och anpassade grundskolans årskurs 1, 2, 3, 5, och 8,
- specialskolans årskurs 1, 2, 3, 6 och 9, och
- sameskolans årskurs 1, 2, 3 och 5.

planer anges i den del som avser mål och innehåll.

Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att tillgodogöra sig de kunskaper som i ämnens kursplaner för den aktuella skolformen anges i den del som avser mål och innehåll, ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §.

Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna i 5 eller 7 § redan är uppfyllda. Det ska i så fall skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §.

I anpassade grundskolan ska standardiserade tester endast genomföras av de elever som läser ämnen.

Om resultatet från ett standardiserat test visar att eleven har större behov än vad som rimligen kan hanteras inom ramen för ledning och stimulans eller stöd enligt 2 § ska det skyndsamt planeras stödundervisning enligt 5 a § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §.

Stöd i form av extra anpassningar

Stödundervisning

Tillämpningsområde för bestämmelser om stödundervisning

5 §

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att tillgodogöra sig de kunskaper som anges i kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplanerna till en nivå som minst motsvarar betyget E eller motsvarande bedömningskriterium i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå samt kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på gymnasial nivå, och inte annat följer av 7 §,

Bestämmelserna om stödundervisning i 5 a–5 c §§ gäller i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan.

ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Detsamma gäller om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare, kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå och kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på grundläggande nivå.

Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Detta gäller elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet.

Nuvarande lydelse

Bestämmelserna gäller endast i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik.

I anpassade grundskolan och i anpassade gymnasieskolan gäller bestämmelserna endast för elever som läser ämnen.

Föreslagen lydelse

Bedömning och utformning

5 a §

Om läraren inom ramen för undervisningen, eller genom resultatet på ett standardiserat test eller ett nationellt prov bedömer att en elev riskerar att inte kunna följa undervisningen och har svårt att tillgodogöra sig de kunskaper som anges i ämnets kurs- eller ämnesplan, och inte annat följer av 7 §, ska läraren anmäla det till rektorn som ska se till att eleven skyndsamt ges stödundervisning.

Stödundervisning ska ges som enskild undervisning eller som undervisning i mindre grupp i det ämne som eleven uppvisar svårigheter i.

Om det finns särskilda skäl får rektorn besluta att eleven inte ska ges stödundervisning.

Samråd

5 b §

Vid behov ska samråd ske med speciallärare eller specialpedagog vid bedömning enligt 5 a § första stycket och vid planering av stöd- undervisningen.

Ett beslut av rektorn enligt 5 a § tredje stycket att en elev inte ska ges stödundervisning ska alltid föregås av samråd med den lärare som avses i 5 a § första stycket och en speciallärare eller specialpedagog.

Samråd enligt första och andra styckena ska ske skyndsamt.

Utvärdering och omfattning

5 c §

Stödundervisningen ska utvärderas senast inom en månad efter att den har påbörjats för att avgöra om eleven behöver fortsatt stöd- undervisning eller om en utredning enligt 7 § ska göras.

En elev bör inte ges stöd- undervisning längre tid än två månader per termin.

Lydelse enligt förslaget i avsnitt 2.1 i prop. 2025/26:194   *Föreslagen lydelse*

7 §

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartlägg- ningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att tillgodogöra sig de kunskaper som anges i kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplanerna till en nivå som minst motsvarar betyget E eller motsvarande bedömnings- kriterium, trots att stöd har getts i

Om ansvarig lärare eller mentor inom ramen för undervisningen, eller på grund av resultatet på ett standardiserat test eller ett nationellt prov eller av andra skäl befaras att en elev inte kommer att tillgodogöra sig de kunskaper som anges i kurs-, ämnes- eller ämnes- områdesplanerna till en nivå som minst motsvarar betyget E eller motsvarande bedömningskrite- rium, ska läraren eller mentorn göra en skriftlig anmälan till rektorn om att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas. En sådan anmälan ska också göras om

form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Vid skolenheter där utbildningen är begränsad till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskolor) gäller i stället för första–tredje styckena att varje elev vid resursskolan ska ges särskilt stöd.

Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Bestämmelserna i första–tredje styckena och i 9–12 §§ ska inte tillämpas, om en elevs stödbehov bedöms kunna tillgodoses genom en åtgärd till stöd för nyanlända och andra elever vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §.

stödundervisning enligt 5 a § inte bedöms innebära tillräckligt stöd och en anmälan till rektorn enligt 5 a § därför inte görs, eller om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt. Samråd ska alltid ske med speciallärare eller specialpedagog. Samråd ska även ske med andra delar av elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt.

Nuvarande lydelse

Särskilt stöd får ges i stället för den undervisning eleven annars skulle ha deltagit i eller som komplement till denna. Det särskilda stödet ska ges *inom den elevgrupp som eleven tillhör om inte annat följer av denna lag eller annan författning*.

*Föreslagen lydelse*8 §²

Om en utredning enligt 7 § visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd.

Särskilt stöd får ges i stället för den undervisning eleven annars skulle ha deltagit i eller som komplement till denna. Det särskilda stödet ska ges *med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet om det inte är uppenbart obehövt*.

Stöd till elever på resursskolor

8 a §

Vid skolenheter där utbildningen är begränsad till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskolor) ska varje elev ges särskilt stöd. För sådana elever ska 7 § inte tillämpas.

Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet om det inte är uppenbart obehövt.

Stöd till nyanlända

8 b §

För nyanlända och andra elever vars kunskaper har bedömts enligt 12 c § gäller att om elevens stödbehov har bedömts kunna tillgodoses genom en åtgärd till stöd för nyanlända ska bestämmelserna i 7 och 9–12 §§ inte tillämpas.

9 §³

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive

² Senaste lydelse 2018:1098.

³ Senaste lydelse 2020:605.

utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,

2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller

3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i form av

1. distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller

2. anpassad studiegång enligt 12 §.

Särskild undervisningsgrupp eller enskild undervisning

Olika former av särskilt stöd

11 §⁴

Om det finns särskilda skäl, får ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan eller sameskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till.

Ett åtgärdsprogram enligt 9 § får innebära att särskilt stöd ska ges i form av en mindre undervisningsgrupp eller som enskild undervisning, eller på något annat sätt som är anpassat till elevens behov.

11 a §⁵

Ett beslut enligt 9 § får innebära att särskilt stöd ska ges i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 22 kap., om kraven i 22 kap. 5 eller 7 § är uppfyllda.

Ett åtgärdsprogram enligt 9 § får innebära att särskilt stöd ska ges i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 22 kap. endast om kraven i 22 kap. 5 eller 7 § är uppfyllda.

Ett beslut enligt första stycket får avse högst en termin åt gången.

12 §⁶

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan eller sameskolan inte i rimlig grad kan

Ett åtgärdsprogram enligt 9 § för en elev i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan eller sameskolan får innebära avvikelser

⁴ Senaste lydelse 2022:1315.

⁵ Senaste lydelse 2020:605.

⁶ Senaste lydelse 2022:1315.

anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan, specialskolan och sameskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program.

Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). Ett sådant beslut får fattas om alla andra möjligheter till särskilt stöd är uttömda eller bedöms olämpliga. I grundskolan, specialskolan och sameskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program.

Beslutet ska föregås av information om beslutets konsekvenser till eleven och elevens vårdnadshavare.

Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

Lydelse enligt förslaget i avsnitt 2.3 i prop. 2025/26:192   *Föreslagen lydelse*

12 j §

Inför eller i samband med att ett barn i förskolan eller i pedagogisk omsorg enligt 25 kap. 2 § övergår till grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan eller sameskolan ska den förskoleenhet eller verksamhet som barnet lämnar till den mottagande skolenheten överlämna sådana uppgifter om barnet som behövs för att underlätta övergången för barnet.

Inför eller i samband med att en elev i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan eller anpassade gymnasieskolan övergår från skolformen till en annan av de angivna skolformerna ska den skolenhet som eleven lämnar, *utöver vad som följer av 4 b §*, till den mottagande skolenheten överlämna sådana uppgifter om eleven som behövs för att underlätta övergången för eleven. Detsamma gäller om eleven byter skolenhet inom skolformen.

Inför eller i samband med att en elev i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan eller anpassade gymnasieskolan övergår från skolformen till en annan av de angivna skolformerna ska den skolenhet som eleven lämnar till den mottagande skolenheten överlämna sådana uppgifter om eleven som behövs för att underlätta övergången för eleven. Detsamma gäller om eleven byter skolenhet inom skolformen.

När en elev i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan eller anpassade gymnasieskolan övergår från skolformen till en annan av de angivna skolformerna, ska den mottagande skolenheten skyndsamt informera den överlämnande skolenheten om att skolenheten har tagit emot eleven, om det inte är obehövt. Detsamma gäller om eleven byter skolenhet inom skolformen.

Lydelse enligt förslaget i avsnitt 2.4 Föreslagen lydelse i prop. 2025/26:192

12 k §

När en elev övergår från en skolform som avses i 12 j § andra stycket till en annan sådan skolform, eller byter skolenhet inom en sådan skolform, ska den skolenhet som eleven lämnar, utöver vad som följer av 4 b och 12 j §§, till den mottagande skolenheten överlämna uppgifter som rör eleven om det på grund av konkreta omständigheter finns risk för att eleven kommer att begå eller utsättas för brott, och uppgifterna behövs i den mottagande skolenhetens verksamhet för att förebygga eller förhindra detta.

När en elev övergår från en skolform som avses i 12 j § andra stycket till en annan sådan skolform, eller byter skolenhet inom en sådan skolform, ska den skolenhet som eleven lämnar, utöver vad som följer av 12 j §, till den mottagande skolenheten överlämna uppgifter som rör eleven om det på grund av konkreta omständigheter finns risk för att eleven kommer att begå eller utsättas för brott, och uppgifterna behövs i den mottagande skolenhetens verksamhet för att förebygga eller förhindra detta.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Tillgång till specialpedagogisk kompetens inom kommunal vuxenutbildning

12 m §

Lärare inom kommunal vuxenutbildning ska ha tillgång till eller möjlighet till samråd med personal med specialpedagogisk kompetens i syfte att eleverna ska tillgodogöra sig de kunskaper som anges i kurs- eller ämnesplanerna.

Sådan tillgång eller möjlighet till samråd behöver inte finnas om läraren har specialpedagogisk kompetens.

5 kap.4 a §⁷

Vid undervisning får endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som

1. sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, *eller*

2. utgör *extra anpassningar eller särskilt stöd* enligt 3 kap.

1. sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande,

2. utgör *stöd* enligt 3 kap. 2 § *andra stycket*,

3. *enligt läraren bedöms behövas vid stödundervisning enligt 3 kap.*

5 a §, eller

4. *utgör särskilt stöd enligt ett åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 §.*

Om det finns särskilda skäl får dock rektorn eller en lärare tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning även i andra fall än som avses i första stycket.

Denna paragraf gäller inte för kommunal vuxenutbildning.

*Lydelse enligt förslaget i avsnitt 2.1 Föreslagen lydelse
i prop. 2025/26:193*

12 §

I grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan får rektorn besluta att en elev ska följa undervisningen i en annan undervisningsgrupp än den eleven annars hör till eller undervisas på annan plats inom samma skolenhet om åtgärderna som gjorts efter en sådan utredning som avses i 9 § första stycket inte varit tillräckliga eller om det annars är nödvändigt för att tillförsäkra de andra eleverna trygghet och studiero.

Ett beslut enligt första stycket får innebära att eleven ges enskild undervisning eller undervisning i en *särskild* undervisningsgrupp enligt 3 kap. 11 §. De förutsättningar som anges i 3 kap. för sådan undervisning behöver inte vara uppfyllda inför ett sådant beslut.

Innan rektorn fattar ett beslut som innebär undervisning i en annan undervisningsgrupp ska rektorn bedöma hur åtgärden kan påverka övriga elevers utbildning i den gruppen.

Elevens vårdnadshavare ska informeras om rektorns beslut.

En åtgärd som rektorn vidtagit med stöd av första stycket får inte gälla för en längre tid än återstoden av terminen. Om det återstår kortare tid än fyra veckor av terminen när åtgärden vidtas får den i stället gälla som längst fyra veckor in på nästa termin.

⁷ Senaste lydelse 2022:940.

13 §

Om åtgärder enligt 12 § inte är tillräckligt ingripande för att tillförsäkra andra elever trygghet och studiero eller inte är möjliga att genomföra, får rektorn besluta att en elev tillfälligt ska ges undervisning vid en annan skolenhet eller på en annan plats inom huvudmannens organisation.

Ett beslut enligt första stycket får innebära att eleven ges enskild undervisning eller undervisning i en *särskild* undervisningsgrupp enligt 3 kap. 11 §. De förutsättningar som anges i 3 kap. för sådan undervisning behöver inte vara uppfyllda inför ett sådant beslut.

Innan rektorn fattar ett beslut som innebär undervisning i en annan undervisningsgrupp ska rektorn bedöma hur åtgärden kan påverka övriga elevers utbildning i den gruppen.

Ett beslut om tillfällig placering vid en annan skolenhet fattas gemensamt med rektorn vid den mottagande skolenheten.

Elevens vårdnadshavare ska informeras om ett beslut enligt första stycket innan placeringen genomförs.

En åtgärd som rektorn vidtagit med stöd av första stycket får inte gälla för en längre tid än fyra veckor. Om det finns särskilda skäl får åtgärden dock gälla som längst i åtta veckor.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.19 a §⁸

Varje elev ska ha en mentor som ska följa elevens kunskapsutveckling och studiesituation med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet. Mentorn ska särskilt uppmärksamma tecken på att eleven kan behöva stöd och i så fall skyndsamt informera berörd skolpersonal.

Varje elev ska ha en mentor som ska följa elevens kunskapsutveckling och studiesituation med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet. Mentorn ska särskilt uppmärksamma tecken på att eleven kan behöva stöd och i så fall skyndsamt informera berörd skolpersonal, *om inte annat följer av 3 kap. 7 §. Mentorn ska då i stället anmäla till rektorn att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas.*

18 kap.19 a §⁹

Varje elev ska ha en mentor som ska följa elevens kunskapsutveckling och studiesituation med ut-

Varje elev ska ha en mentor som ska följa elevens kunskapsutveckling och studiesituation med ut-

⁸ Senaste lydelse 2018:749.

⁹ Senaste lydelse 2018:749.

gångspunkt i elevens utbildning i dess helhet. Mentorn ska särskilt uppmärksamma tecken på att eleven kan behöva stöd och i så fall skyndsamt informera berörd skolpersonal.

gångspunkt i elevens utbildning i dess helhet. Mentorn ska särskilt uppmärksamma tecken på att eleven kan behöva stöd och i så fall skyndsamt informera berörd skolpersonal, *om inte annat följer av 3 kap. 7 §. Mentorn ska då i stället anmäla till rektorn att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas.*

28 kap.

16 §¹⁰

Beslut av en rektor får överklagas hos Skolväsendets överklagandekommitté i fråga om

1. åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 §,
2. *särskilt stöd i en särskild undervisningsgrupp eller enskilt enligt 3 kap. 11 §,*
3. anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 §, eller
4. att gå om en årskurs enligt 7 kap. 11 c §.
2. anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 §, eller
3. att gå om en årskurs enligt 7 kap. 11 c §.

Vid prövning av ett överklagande enligt första stycket 1 ska nämnden antingen fastställa eller upphäva det överklagade beslutet. Om det överklagade beslutet upphävs ska ärendet, om det behövs, visas åter till rektorn för ny prövning.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2028.

¹⁰ Senaste lydelse 2022:1315.